

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ డిసెంబరు నెల 31 వ తేది శుక్రవారము

NO 232

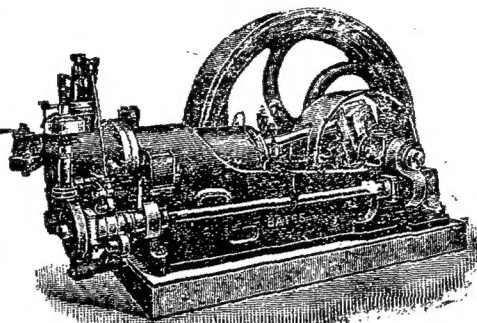
సంపుటము. ౨.

రాక్షస సామ సంచత్త ర మార్గ శిర బహుళ ధ శ మి ౧౦.

సంచిక ౨౩౨

బేట్సు క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సింగ్ ప్రెస్సింగ్ మిల్స్ ఈ యింజనులు సమీప యేర్పాటులతో అవర్సబుడి యెట్టి నూనెతో నయినను అతి త్వస్థిరముగా పనిచేయు చుండుటకు వేసవల ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నవి. నూనెభరిత అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీతగాదు అక్కర లేకయే వ్యవసాయదారే చాలవోట్ల పనిచేయుచున్నారని వీనిని నడుపుట అతి సులభము. వెలు అతి శుభము. 2½ సేతులకు 50 గుట్టులకు వరుసవరుస వాటియావర్తు స్పీరు సామానుల నవో యెత్తుదున్న సిద్ధముగా నుంచబడును.

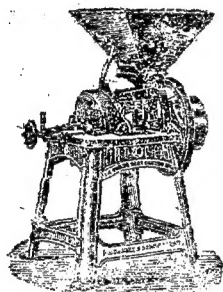

గ్యాసు ఇంజను.

వ్యవసాయములకు సులభముగా వీరు వర్తమాలు చేయగలిగినటువంటి అన్నిరకములకులములు ప్రత్యేకములు, దియ్యపు యంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు చాలర్లు, వాట్ల చిల్లరసామానులు, బెల్లింగులు, చెక్కులు, బేరింగులు, మెష్టింగులు సిలెండరు ఆయిల్స్, వగయిరా యావత్తూ వాజ్యముయినవి శుభముయిన భరలకు అర్హయిచ్చిన వెంటనే పంపియింపబడును. యెవరికియైనను పోస్టల్ రీజింగుని కంట్రాక్టుచేసిన కట్టిపెట్టబడును.

పోల్ ఏజెంట్లు:-

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో, ఇంజనీరు,

పిండిచేయు యంత్రము.

బొంబే బెజనాడ.

20. సెకండు లెను బిచ్, మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు

మున్దులూరి కేడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించుబడినవి. డిసెంబరు నెల 31 వ తేది తాళుక నోకసారిగ వాడుగు రూపముల విలువగల మామందుల గొనువారలకు క్యాలండరు దరితముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అనాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బితో రూ. 0-8-0; డబ్బితో 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బి 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బి 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డి పో,

109 శ్రీరంగ రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబు శెట్టిపిథి, మద్రాసు.

ఈ యుద్ధములకు క్యాలండరుల కొద్దిప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాకాభంగము గలుగదు.

వనోపధి సారసపరిల్లా

ఇది వనోపధి సారసపరిల్లా సెక్రటరీ డ్విజను మరియు నకల చర్యకొగలును బాగుజేయును. కీళ్లపొట్టు, పొటవాయువుపొట్టు, పిత్తపొట్టు, రక్తవికారములకుగలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగను. ఇది చర్యమునకు కాంతినికలిగించును. వాడెత్తును చాలదు పుష్టినిగలిగించును. సెక్రటరీ కుద్ధికిలది వృద్ధిచేయును. దీనివలన పోరమునకు బలము, ఆశోగ్యముకలుగును.

దీని సేవామందులను వాడిన తోడనే శరీరములో కొకవిగ్నేయైన మూర్ఛ నుచును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

శుభ్రము:- ఇది చర్యమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును తుడుపును. భారతమువల్లి (త్రాగు బతు మందు) నాగల్గితైలము వైపులకు మందు. ఈరెండుకని నెలరోజులకు సరిపోవును 5-0-0.

ప్రాప్తి:- వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనసవాడి, సం. ౨, బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు వాచ్

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

చక్కని గొలుసుతో వెల 3.0-0 పోస్టేజీ 0-4-0.

ఇది మా కొంతకేంద్రపాతక బడినది. కావున వెంటదేవుడు దీనిని 'వెల స్వల్పమైనను ఫలవంతి' కనుచు యనుభవమున తెలియగను. దృఢమైన సామానులచేత బడి దెబ్బ పూర్తికాదు గానుదూము కలిగియుండుటచే చాలాకాలము నిలువక త్వస్థిరముగ పని చేయును. గడియారము పెట్టె (ఇండియన్ మెయిల్) అను శీర్షికను. వెబ్బలోపల గ్యారంటీ.

పత్ర మిడికింది యుండును.

'ఇండియన్ మెయిల్' గానుదూము లేనిది వెల 2-8-0.

చిరునామా:- నువీరియరువాచ్ కంపెనీ

హిస్టరీక్స్ నెం 167 మదరాసు.

కాటోల్ పాడరు

స్వల్పము, చీనము, తేగము, చిమ్మిరలు, మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. డబ్బి 1-కి రూ. 0-5-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పారదోలును.

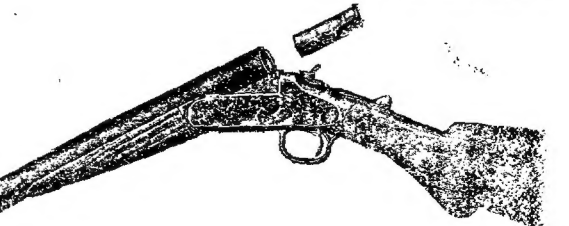
240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి రూ. 12

మీ ఆహారద్రావ్యములకు చీమలును వడకటిందొయిండు నల్లలకు దోమలును, పుష్కకేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును.

పోలువంజెట్టు:- డి. చూర అండుకో, 16/286 వైసాబజారు రోడ్డు, మదరాసు

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, బొటాలు, ముందు

మొదలగు సామానులు మిగుల తక్కువ ధరకు విక్రయించబడును. వీలయినవారు క్యాలంటులు

ఈ అక్షసుకు వ్రారి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యల్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో, (181) 12, సావన్ను బ్రాహ్మ, మదరాసు

పరిశోధనాపరిషత్తు విజయవాడకి పాఠశాలను నిర్మించునందుకు ప్రోత్సాహమును బహుమతినిచ్చి, తైలము ఇవ్వవలయును. పరిశోధనాపరిషత్తు
 పరిషత్తునా 1-కి రూ. 20-00 శాశ్వతముగా నుండును. (ప్రతి బిల్లు రకు కాని అంతలో దొరకును.)
 సారాంశము:- ఆంగ్లో ఇండియన్ ప్రగ్గెస్ అండ్ కమిటీల కంపెనీ, నెం. 153 జూమార్కెట్ ను, పరిశోధనా
 పరిషత్తు ఏర్పాటు:- ఈనాడు ప్రధానముగా పరిశోధనా పరిషత్తు ఏర్పాటును గూర్చిగాలంకరించినది. పరిషత్తు

29 వ భారతీయ సంఘ సంస్కరణ సభ

హం బాయిలో సమావేశమగుట

అధ్యక్షుని యుక్తవాక్యము

(మా స్వకీయ విశేషమునియొద్దనుండి)

ఈ సభ ఈనెల 30 వ తేదీని కాంగ్రెసు కాలలో పాఠశాల కార్యకర్తల అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది అన్ని వర్గములవారు ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు విస్తారముగ సభకు వచ్చిరి. 800 వంది శ్రీమద్గౌడ నీ సంవత్సరము వచ్చిరి. వీరి కారకు వేదిక వైపున కాలలోను అధ్యక్షులు ప్రత్యేకింపబడినది. అది యంతయును నిండిపోయినది. మా ఆర్. బి. వరంజిగారును, మా రామన భాయి మహిపాత్రముగారును, ప్రాధానరు పి. కె. తెలంగాణుగారును, ఆదిని సెంటుదొరసానిగారును, సరోజినీదేవిగారును, ద్రవిడ మధురా బాయిగారును, ఎం. ఆర్. జయకొరుగారును పి. సి. మిత్రగారును, ఎస్. పి. బోసుగారును ఉపన్యసించిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు సర్ నారాయణ చంద్రావర్మగారు స్వాగత మొసంగుచు వర్తమానమున కంపజీయవలెననియును వివాహములను భోజన ప్రతిభోజనములను జరుపబడవలెననియును నుడివరి. పిమ్మట నధ్యక్షులు అపన్యసించిరి ఆ యుక్తవాక్య మిదిగవే (ప్రకటింపబడినది) గోఖలే మహాత్మాగార్ల నరణమునకు సంకాపమును తెలిపిన పిమ్మట తీర్మానములు పాడింపబడినవి. వర్త విభజనమును తొలగించుట, వివిధ వర్గములలో వివాహములను భోజన ప్రతిభోజనములను జరుపుట, యువకులకు విద్య నేర్పించుట, వితంతువులకు పెండ్లిండ్లు చేయుట, 16 సంవత్సరముల వయసు వచ్చువరకును యువకులకు వివాహము చేయకుండుట, ఘోషాపద్ధతి మానివేయుట, వితంతువులకు విద్యను బోధనాభ్యాసమును నొసంగుట, రివ్యూ బాతులనుద్ధరించుట, అనాథ బాలబాలికలను రక్షించుట, సాంఘిక కుద్ధనర్తము గిరిమెంటుకూలీల పద్ధతిని తొలగించుట, మున్నగు విషయములను గూర్చి తీర్మానములు చేయబడెను. ముందు సంవత్సరమునకు కార్యదర్శులు నియోజింపబడిరి. అధ్యక్షునికి వందనముల నొనరించుటతో సభముగిరినది.

అధ్యక్షుని ప్రసంగము

(నిన్నటి తరువాయి)

ప్రారంభ విద్య

శ్రీ విద్యా వ్యాపకమునకు నవనర మార్గములను నాయనభవము బట్టి నాకు దోచినట్లు నిర్వచించెదను. ఇప్పుడు అసలు బాలు విద్యయే చాల వెలక బడియున్నది. బాల పాఠశాలలు అయిదుశ్లోక నోక్క యూరిలోనే యున్నవి ఇట్టి సందర్భమున బాలికా పాఠశాల మాట చేరుగ జెప్పవచ్చునది. ఇప్పటిలో మామూలుపద్ధతులు పాఠశాలలలో విషయమునకెంత కేవల కార్యపరత్వద్వైతో చాటించినవలయును. బెట్టుసరిచేసి కర్తవ్య పద్ధతులు అని చేయుండుట తగవుకాదు. ప్రారంభవిద్యను బాలికా బాలు లకు కలసియే అభ్యసించవచ్చునని నా మతము ప్రైవేరీ స్కూలు క్లాసులలోను, పబ్లిక్, రెండవపాఠశాలలలోను బాలికలను బాలురతో కలిపి చదివించినచో, బాలికావిద్య యిప్పటికంటె నెక్కుడు లక్ష తరుగు సాగవలెను. ఇప్పుడైతే కొన్ని బాల పాఠశాలలో బాలికలజేర్చుకొనుచున్నారను సంకతి నాకు దెలియును. కాని ఆయాచారము అనేకక్షేత్రముగను ఆయాతరమునకు సాగవలయును. ఇట్టి సమ్మిలితిః ధ్యాబోధ విషయమున నింతవరకు గర్హ మెంటువారు గాని, ప్రజలుగాని ప్రత్యేక క్రయస్థులును జేసికట్లు కనపించరు. బాలపాఠశాలలకే బాలికలనుకూడవంపు విషయమున తిరుగుల సందర్శించిపిరిమిని, ఇప్పుడు బాలపాఠశాలలే గాని, బాలికాపాఠశాలలకూడ ప్రత్యేకముగా లేని యూరిబాలికలందఱుకూడ విద్యార్థకులగుదురు. బాలపాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యయలకు ప్రత్యేకములు నుపయోగములను నిచ్చుచో, వారిభారమును తేలికగాని, బాలికలకుగూడ విద్యగలవును, వారివిద్యను ప్రత్యేకతతో ప్రోత్సహించును. 10 సంవత్సరముల వయసుమించిన బాలికలకు బాలరీలో పాటు కలిపి చదివించిన భయము లేదవలె కామఖంబునను సభామఖంబునను ప్రజాసామ్యమునంతయు బాగుగ నొప్పించినచో ఈ కార్యము నుకరము కాగలదు. ప్రస్తుత సందర్భములకు దగినట్లు బాలికలకు ఆరంభ విద్యయైనను మునుపటికంటె వ్యాపకమును సర్వసాధారణము కాగలదు.

మాధ్యమిక విద్య-బోధనభాష.

మాధ్యమిక విద్యావిషయములో నొక గొప్పలోపము కన్పించుచున్నది. బాలరీకే ముఖ్యముగా ఉద్దేశింపబడిన విద్యా విధానమే బాలికలకును నీయువకులకును చే కాని, బాలికల యొక్క ప్రత్యేకావసరములకు దగినట్లు విద్యావిధానము నిర్వచితము కాలేదు ఇప్పుడుండి, డబ్బు సర్దుపాటుండి. కృతధీయున్న బాలికలు బాలరీ విద్యావిధానమును ననుకరించి విద్యగరచుట నుంచియేయును. కాని యిట్టి బాలికలు చాలవంది యుండి బాలరీ. ఇంచునకు రెండు కారణములు స్పష్టముగా కనపించుచున్నవి. ఒకటి, ఎక్కడు భవమున వెచ్చించినగాని నెకండ: విద్య దొరకకున్నది; కావలసిన డబ్బును వెచ్చించి చదువుదమనిన, ఆవిద్య శ్రీ జనసామ్యముయొక్క సహజ విధ్యుక్త నిర్వచనమునకు తోడ్పడదు న్నది. నెకండ: విద్యను ప్రారంభించి ముగింపకమున్న కొందఱును, నుజికోండలు ఆసలు ఆవిద్యను ప్రారంభించక పూర్వమును వివాహములై సంసారము లయించి ప్రకృతి, విద్యాభ్యాసమును వదలుకొనవలసి: నా గరుభున్నారు. రెండవది, నెకండ: విద్య యిప్పుడు సర్వసాధారణముగ అన్యభాషలో బోధింపబడుచున్నది. అన్యభాషావరమున బోధింపబడు విద్య బాలరీ విషయమునకే కష్టసాధ్యముగనున్నది. బాలరు నాయకులయొక్క ప్రావీణిక కృతహరములకు దగినట్లు వారికి నన్యభాష ముందుకైదును. కనుక వారు అన్యభాషాభ్యాసము నిరసింపరాదని కొంత వాదించవచ్చును. శ్రీల విషయములో ఈ మాత్రపు వాదముకే నను వీలులేదు. కేవల సంసారకృతహరములను సర్దుకొని గృహయాజమాన్యమునకు సమర్థతో నిర్వహించుటయే శ్రీలక్ష్యధ్యవిధ్యుక్తము. ఇట్టివారికికూడ అన్యభాషాభ్యాసమే నెకండ: విద్యాభ్యాసమునకు ముఖ్యాధారముగల కష్టముగా నున్నది. పోనీ, బాలికలకు నెకండ: విద్య నిచ్చుట మానివేయకూడనా యందమనిన, ఆరంభవిద్యనుదాటి: విద్యార్థకుల కొందఱు కాకపోయిన కొందఱు ప్రావీణమునందలసిన అనవరముకన్నకన్నకొకావునవాద్య సంపదగల ప్రతికేకభాషను గర్హ మెంటువారు ఆదరించి, ఆయా రాష్ట్రమునందు తిర్యేకభాషావర్తమును నుత్తమ పాఠశాల నొకదానిని బాలికలకు స్థాపింపవలయును. గర్హ మెంటువారు ఇంతకంటె నెక్కుడుచేయవచ్చునని ఒక్కయొక్క బాలికాపాఠశాలను మించుకట్టి విద్యార్థి నులు వచ్చినచో, వారి తాత్కాలికముగ బాలపాఠశాలలలో జేర్చుకొనుటకు నేర్పాటులుచేయవచ్చును. అట్టిప్రయత్నములు జేయబడిన: తర్వాత బాల పాఠశాలలకు గుర్తును. తిరిగిదండ్రు: వనవలె యెంచినోయిన్న బాలికాపాఠశాలలలోయే యువకులని నివించుటకంటె, తిరిగిదండ్రులయొద్దనేయుండి ఆ యూరిలోనే యున్న బాలరీపాఠశాలలో జనివించో బాలికలకు మిక్కిలి నుకరమగును.

ఉత్తమవిద్య

ఉత్తమవిద్యావిషయమున నిపుడును సంకల్పన దృష్టము అన్నయలులందఱున్ను. కళాశాలావిద్యను నభ్యసించగోరు శ్రీలు బాలరీ కళాశాలలోనే తేలి చదువవచ్చును. ఇప్పటిలో శ్రీలకు ప్రత్యేక కళాశాలలను నిర్మించుట అవసర వ్యయకారణమునకు శ్రీ: కళాశాలకు నగు కృత్యముతో విద్యార్థి నులకు ప్రత్యేక వేతనముల నేర్పరచి, హైస్కూల్స్ విద్యను ప్రోత్సహించినచో నెక్కుడు ప్రయోజనముగను. అయినను ఢిల్లీలో స్థాపితమగుచున్న ప్రత్యేక శ్రీ వైద్యకళాశాలమాత్రము ఆవశ్యకము.

విద్యావిధానము

విద్యావ్యాపకమునందు రెండుధర్మములను పాటించవలయును. దేశభాషలలోనే, చదువుచెప్పుటనాజము. ఇంచువలన చదువుకొనవారికి, విషయముబాగాబోధపడును, గృహకృత్యమునందు శ్రీలధర్మము చేసు; పురుషులధర్మము చేయ విద్యావ్యాపకమువిషయమై వైయంతము లవసరమని, విద్యార్థికు లొప్పికొనియున్నారు. బాలరీకు దేశభాషలో బోధించు నీతిగద్యునైనను, శ్రీలవిద్యావిధానములో నామారెప్పుడు జరుగునని మనము కనిపెట్టుకొనియుండ నక్కరలేదు. మన మెంతతీవ్ర గా నివిధానము నవలంబించిన మనకాతికంకి మెరుగు.

దబ్బును శరీరదార్ధ్యమును తెలివితేటలున్నయెడల, శ్రీలును పెద్ద పెద్దపక్షిలకుచదివిపురుషులతో బాటువిశ్వవిద్యాలయముల వారిచేబహుమతులను బడయవచ్చును. అట్టివారు శ్రీలోకమున కేగాక ప్రస్తుతపుష్కరిగతులలో సంఘమునకంతకును అలంకార ప్రాయములగుదురు. సంఘమునందు శ్రీలకును పురుషులకునూ ధ్యతసమాము. ఇద్దరును కృద్ధిపొందినగాని, సంఘము కృద్ధి పొందనేరదు. వీరుచేయవలసిన పనులుమాత్రము చేయవలసి. వారివారి ధర్మ: కర్మపాణునకు లిగి: విద్యుచ్చియుట మరసరము లందు చేత శ్రీలకును, పురుషు. కను ఒకేమో స్వరూపవిధిరాదు. వారి ధర్మము లిగిన సరించి శ్రీ: కును, పురుషు: కును విద్య నేర్పి నలెకానిక, ఇద్దరిని ఒకవిద్యావిధానము క కిరాదు, చేయవలసింది కలయును. బాలికాబాలరీ విద్యావిధానములు కందును, ఏ: కృతు కాఖలరలే డబ్బును ఏకతేజసామును గ్రోలుచు ప్రత్యేక సంపదలను తమతమకృత్యసాంఘిక బడయవలయును. వీరిలో నొకదాని కొంటి సంబధములేనియెడల వీరిలో నెవరివిద్యయు పూర్తిగాదు చెప్పవచ్చును.

ఈవిధానము ననుసరించి శ్రీలకు కళాశాలలను పెట్టి దేశభాషలలో విద్యాభ్యాసము నేర్పించెడల, మెట్టికృతేమను మున్నగు తిరుగులలో చకవుచున్నవారు సయితని నూరిన విద్యాలయములలో చేరగలరు. వారి విద్యాభ్యాసము ముగిసిన తరువాత, విశ్వవిద్యాలయము బారికివలెనే, వారికి పరీక్షలుజరిపి వారివారి యోగ్యతలను నిర్ణయించవలెను. ఇప్పటి విద్యగలవల ప్రయోజనమున్నది కాదు. విశ్వవిద్యాలయముగారి పట్టుములకానించి శ్రీలు చదువుకొనుచున్నాడు. వారికి కావలసిన విద్యను నేర్పి కట్టుకులనుకూడ ఇచ్చిన యెడల, వారు కోరుకదేయవలెను?

దశనియుల నామ్యము.

నెకండ:రి, ఉన్నత విద్యలవిధానము నేర్పాటుచేసి కొనటకు, జనానలోని శ్రీల విశ్వవిద్యాలయమును మనము నామ్యముగ తీసికొనవలెను వారును అను జపానీయు: కి భావముదలంచి, ఒకేతో: పనిచేసి, నిర్విఘ్నముగ సాగించి, బాలికమహావకార మొనర్చును. మన శ్రీలవిద్యాపరిస్థితి మను, జపాను శ్రీలవారిస్థితులకును భేదములేదు. పాశ్చాత్య దేశములలోని విద్యాలయములకంటె జపానులోని వానిని మనము ఆదర్శప్రాయముగ తీసికొనవచ్చును. జపానులోని శ్రీలవిద్యాలయములో శ్రీలకుసంబంధించిన ప్రతివిషయమును నేర్పబడును. ఈ శ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించి 182 ప్రతిపాదనములున్నవి. 1912 నా 1248 నుండి పట్టుపరీక్షయందు నెగ్గిరి; వీరుగాక ఉన్నతపాఠశాలలో చదువుకొనినవారు 896 శ్రీలు పరీక్షలో నెగ్గిరి. శ్రీలలో పండితులు బయలుదేరవరకు జపానీయులు కనిపెట్టుకొనియుండలేదు. ఇక్కడి 30 పండితులలోను 25 మంది పురుషులు, 5 పండితులు శ్రీలు. విశ్వవిద్యాలయములకు సంబంధించిన పాఠశాలలో 1 గురు ఉపాధ్యాయులు. 11 ఉపాధ్యాయులును నున్నారు.

మనదేశములో శ్రీలకు 15, 16 సంవత్సరముల యీదు వచ్చునప్పటికి వారి నెకండ: విద్య ముగియవలయును. ఏదో గొప్పపరీక్షల నెగ్గవనయాక మున్నచో తిరిగిదండ్రు: లొకటి రెండుసంవత్సరములవరకు వెళ్ళిచేయవలె ఆయుయదురు.

దేశభాషలలో శ్రీలకు నెకండ: విద్యను కేర్పించి, శ్రీ నానాటికి వెలిగిపోవుచున్న పురుషుల విద్యాభ్యాసము నరికట్టకాలము పురుషుల నెకండ: ఉన్నతవిద్య: కృద్ధి నులకుగ సందియమలేదు. కాని, ప్రస్తుతపుష్కరిగతులను బట్టియోచినచో శ్రీల నెకండ: ఉన్నతవిద్యను, అంతస్పర్ధిలోనికి వచ్చునక కాకము లేదు. పురుషులు తలపెట్టు మధ్యమములకు శ్రీలు తోడ్పడునంతటి, జ్ఞాన ముండక సంఘసంస్కరణ కార్యములలో వాడుకూడ పనిచేయక పోయినచో పురుషులు చేయు పనికి యాటంకముండక మానదు. మన ఇంటివద్ద ఒకమోస్తరుగను, ఇదిగలలోనున్న పురుషు మఱియొక మోస్తరుగనన్నామని చెప్పుచుందురు. శ్రీలకు సరియైన విద్యనుచెప్పించియుండల నీలోపము నివారించును.

జపానులో నెకండ:రి ఉన్నతవిద్యా విధానము లెట్లున్నచో మ: విద్యా విధానమునట్లే యుండునట్లు చేయవలయును. ఒక్క నిమిషములో మనము ప్రోత్తపద్ధతి ననలంబించనక్కరలేదు. శ్రీలఉన్నత విద్య ముగియునప్పటికి వారు ప్రావీణిక కృతహరములను విశ్వసించుటకు సకల విధములను సమర్థురాండుగ నుండవలెను. దేశీయకళాశాలలో ప్రవేశించుటకు వారికి సాహాయ్యకారిగ నుండవలయును. ఇంతకే సంవత్సరము చదువుకొని, మెట్టికృతేమను పరీక్షకు నెగ్గుటకు నీగిన సామర్థ్యము నుండవలయును.

వ్యవసాయముల సందర్భమున దొంతనమువారు క విధముననే, విద్యావిధానము పట్టు చేయవచ్చును. దీనికి

ప్రొఫెసరు దోండూ కేశవశర్మ బి. ఏ. హిందూజీయ సంఘసంస్కరణ సభాధ్యక్షుడు.

కాలమును, యుద్ధములన దొరతనమునాకు సొమ్ముకై ఎంత ఇబ్బందిపడుచున్నానో మన కందరకు తెలియును. దొర తనమునకు సామాన్యపు ఖర్చులు మానవు. ఆ సొమ్ముతో కొంత స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికి వినియోగించగలయును. ఇందువలన కొంత కాకపోయిన కొంతవరకైనను, పని యారంభమగును.

దొరతనమునాకు దీని ప్రాముఖ్యము గ్రహించి యుద్ధము గోయి, మామూలు స్థితిలో పడినప్పుడు, విద్యార్జనయనకు సొమ్మును ఖర్చుపెట్టవచ్చును.

దొరతనమువారిందునకంగీకరించినను, వారింట్లకే చేయునభివృద్ధి మందముగ నుండును. ఇప్పటికే తనగాము మించినది. ఇంకను ఆలస్యము చేయుటవలన నష్ట ప్రదముగ నుండును. కావున దేశక్షేమముకేష్టించు, సంస్థానాధిపతు లేమి, ప్రజా సంఘములేమి తదితరములే, ఆలస్యములేకుండ నీ విషయమై యోచించి, నుంచిచెట్లల నిర్ణయించుటకై విద్యాలయముల నెలకొల్పి చూడవలెను.

మహిళాశ్రమ వారికా ఉన్న తపతకాలకు సంబంధించి

కాలజీ క్షామము కూడ యేర్పాటు చేయుదురని, పూజాలోని వితంతు కేరణాలను సంఘప్రమేనేటింక కమ్మిటివారు తెలుపుచున్నారు. మా ఆశ్రమములో నొకరు పదివేలకు తక్కువ కాకుండ నిచ్చెదమని వాగ్దానము చేసిరి. క్రస్తుతము మహిళాశ్రమమునకు నూపరింబెంబెంబులుగ నున్న కృష్ణభాయికామారు కన్యకాదత్త వేలూపాయల చెప్పెదమని వాగ్దానము. కీర్తికేసులైనది. బి.గాడ్పూరిగారి శ్రేష్ఠిని గురిపామును కనూలుచేసి. మహిళాశ్రమములో పుస్తక భాండాగారము నేర్పాటుచేయుటకు తాముసహాయకారులుగ నుండవలయుననివారికుండే. అట్టికార్యమును వెరవేర్చుటకు పూర్వమేవారు నాకాంతగతులైపోయిరి. కాలజీకి సంబంధించి పుస్తకాగారమును పెట్టుచు కృష్ణభాయికన్యకాచేతి సొమ్మిచ్చిడి.

వైవాహికములు.

వివాహము విషయమిది సంఘమునందు మూడుభాగములు పాపగనియున్నవి. స్త్రీలనివాహితలె యుండరాదు. రజస్వలత్వార్పము వివాహము జరుగవలెను. పిల్లలకు వివాహముచేయుభావము తల్లిదండ్రులది. ఈమూడుభాగములను నునలోనున్నది. పూర్వపు సంఘపరిషత్తులకుబట్టి యిట్టి యాచారము లేరనెడియందును. ఇప్పటిస్థితిగతులు పూర్వములాగవుచున్నవి. స్త్రీలకు విద్యాబుద్ధులు చెప్పించుట, చక్కగ గృహకృత్యములను నిర్వహించుమార్గమును నేర్పుటయుముఖ్య ధర్మముని తల్లిదండ్రులు గ్రహించుకొని వచ్చిడి వైవాహిక ధర్మమును నిర్వహించుకొని నిర్వహిస్తూడే వారికి పరిణామము చేయవలయును. తనకు వివాహమాడుట కిష్టములేదని, ఒకకన్యక చెప్పినయెడల, నామె నల్లయెంచుడు.

నిర్బంధ వైధవ్యము.

నిర్బంధ వైధవ్యము చాలవచ్చుములకు మూలము ఇంతింబడుగావారము మరియొకటిలేదు. దురదృష్టవశాతురాలై పాపాలకునిమమమై చెప్పుకొనలేదు. ఈయన్యాయమును పొంగింపులెను. ఈ రాచారమును సంస్కరింపవలయును. మనలో కాటికికొట్టి చాచిగొనినవారు వైతమును, బుద్ధిమనిన చిన్న పిల్లలను చేసికొని వారిగొంతులకు కల

కాలము కోయించుచును. ఈ సంస్కృతములో మనవారు సిగ్గు విడిచును లేజులు సంచరించుచును. నిర్బంధ వైధవ్యమున లేకందలేనననన, చాలమంది వితంతువులు పెండ్లిచేసికొందురు. పెండ్లిచేసికొనకులంపు లేనివారును చాలమంది యుండును. అట్టిస్త్రీలు, సాంఘిక నేతనచేయుటకు, చాలవచకాళముండును. వీరు సంచారముచేయుచు, ప్రజలయభావాంధకారమును తొలగించి, ప్రజోద్వేషభావములను స్త్రీలకు కలిగించి ప్రసవించిన స్త్రీలకు సహాయము చేయవచ్చును గృహకృత్య నిర్వహణమునందును, తోడ్పడవచ్చును. వారు సంఘమున కెంతో మేలుచేసినవారగుదురు. వేలకొలది వితంతువు లేయవలంబనమునలేక, జగత్సంసారమున నిరాధారలై కొట్టుకొనుచున్నార. వీరివలన సంఘమునకలముత్రమైన యాపకాగమలేదు. వీరిందను సంఘమునకు నిరుపయోగముగ నున్నార. తగినయెడల దొరకనికారణమున నెట్టి యాదార్యము, ఎట్టిసహజ్యము, ఎట్టి సౌదమ్యమార్ద్రము నివహించుట చోవుచున్నది.

వర్ణభేదము.

లోకములో ప్రతివారు, వారివారి వివిధకృత్యములకై సంఘములుగ నేర్పడుట నవాజము. అట్టిసంఘములలో నొక రొకరికి, సమాప్తకృత్యభారముండుటయు నవాజము. జన్మ జన్మబట్టిమానవుల సంఘస్థితిని నిర్ణయించుట ప్రజాప్రభుధమగుచున్న ఈ దినములలో స్పష్టమగుటలేదు ఇందువలన వారివాసనవాజములకు తగినస్థితి నవలంబించి, పూర్తియైనలాభము పొందుటకు ప్రతిబంధకముగ నున్నది. ఇట్టివిషయముల తేలివారు ఇదిరవోట్ల చాల సభివృద్ధిలో నున్నార. ప్రతివారి వారు ను పనికినిచ్చినప్పుడే తలలకు సహాయము చేయవలయును. ఆప్పుడు మరజన్మింపులు చూడకుండదు. ఇందువలన ఒకరికొకరికి సహచర్యము కృద్ధియగును. ఒకరియంచిచెట్లల నితరులు గ్రహించి పనిచేయుచును. వివిధసంఘములవారను, పంక్తిభోజనములు చేయుటయు, ఇచ్చిపుచ్చుకొనుటయునుచిడి. ఒకరిద్దరిల్లు జంతులేక చేసినందువలన లాభముండలేదు. సంఘములోనివారందరు సంస్కారము విషయమై యోచించవారంభించుచును. కాని వివిధ సమ్మేళనము గురుతరమైన భారమేగాని సామన్యముగ నెరవేరుచు ఈకార్యమును కావ్యమున నెక్కువగ నెరవేర్చుటయును ఇంతవరకును, మనమిగులతో నేవిధమగు సంపర్కమును పునక్తియను కలిగించుకొనకుండ, “ఎరికి వారే, యనునాలోచన” యను నట్లుంటిమి. ఇప్పుడట్టిస్థితిని మాకుకొని ఉదారభావముతో, నలుగురితోను కలసిమెలసి యుండముగాక.

పరిశ్రామికాభివృద్ధి

ఆరగంటకాలమైన నెక మహాసభ మరల సమావేశమయ్యెను. పరిశ్రామికాభివృద్ధి నొనర్చుట మనకు తీర్మానమును మధోల్కారుగా రుపపాదించిరి. హిందూజీయము హాపాలితచేక మొనర్చుకలయునన్న పరిశ్రమలకు ప్రోత్సేకపెట్టవలయును. పరిశ్రామికాభివృద్ధియందు పూర్వపు పద్ధతుల నవలంబించ వీలులేదు ఇందువిషయమై పరిశ్రామికవిద్య యవతలకొనగ కలయును. విశ్వవిద్యాలయము తీరిద్యమ తమలోనొక భాగ మొనర్చవలెను. పరిశోధన కార్యము లొనర్పవలెను. హిందూజీయమున కార్థికస్వాతంత్ర్య మొనగవలయును.

అఖిలభారత మహమ్మదీయ మహాసభ.

8 వ మహమ్మదీయమహాసభ బొంబాయిగరము 30 వ తేది మధ్యాహ్నమున సమావేశ మయ్యెను. ఈ సభా సమావేశమునకు గాను ప్రత్యేకముగ కాల యివ్వకనే నిర్బంధించెను. సభా కాలము తలలనుంచి ప్రతి జల సమావేశ మునకు తగిన వైకాల్యము కలిగియుండెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు నెక్కండ్రీ సభికులచేసిరి. గొ.యమ్. బి. చాబర్, ఎర్. పి. డి. కటా, న్యాయముద్రి అబ్దుల్ హక్ మున్నగు మహానీయులు సభాధిపతియు నలంకరించిరి. అధికముగ నుత్సాహము ప్రబలియుండెను. నియమితకాలమునకు సభాధ్యక్షుడు సభాస్థానమునకు పరివార సమేతుడై యేతెంచెను. సభాస్థానము కలకలధ్వజుల నొచ్చిరి.

విష్ణును లేక కార్యముపైకై క్రొత్తమున వాఫీజు గారు నర్వేక్యోని బ్రార్థించిరి పిదప ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు అబ్దుల్ హక్ నేను అడవి నీర్ భాయిగారు స్వాగతప్రమును చదివరి. వీరునగును చదునగ నే, ఎర్. యన్. పి. సింహ, డి. ఇ. నాచానులేకగివాద బెర్ని అనిబెంటుయ్యి, పండిరి ముఖ్యమున్నగువారిటకు వచ్చిరి. వీరు బహుకరింపబడిరి. అంతమున ఆహ్వానసభాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము కాలక్రమమున నుగిసెను. సభవా ఉత్సాహపూర్వక బియ్యము మిన్న ముట్టుచుండ మజ్రహాక్ గార్ గానము సభిష్టించిరి. సానుభూతిని దెలుపు తంతిసాస్త్రము చదువబడెను. తామాదభిరు గాతేబోయినందుల కెంతయు చింతించుంటిమనియును, సభవారొనర్చు కార్యముల భగవంతుడు తన భాగముతో నోడ్చెడ (బ్రార్థించుచుంటిమియును, సభయొనర్చు కార్యములకు భావిసంతతి కృతజ్ఞతతోనుండక తప్పదనియును మహమ్మదాలిగారు తెలియజేయుచు, దైవమున నమ్మి కార్యాచరణకర్తగవలయునని వారిని హెచ్చరించిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము సభవారి హృదయపూర్వక మోదమున గాంచెను. ముఖ్యులైన సమహమ్మదీయ నాయకుల యెడ తమ విచారమును తెలియజేయుచు, వారికలుంబుముల సమాన్వేసింతురు నొకతీర్మానము చేయబడెను. గోఖలే మెహతగార్లు మరణములవలన తమకు కలిగిన విచారమును తెలియజేయుచు మరియొక తీర్మానము చేయబడెను.

మహమ్మదీయ విద్యాసభ.

ఉరుదూ పాఠశాలలన్నిటిలోను ఉరుదుభాషలోనే విద్య నేర్పరలెననియును దేశభాషను లెండభాషగా నేర్పవలెననియును చోటి యూనపుసో. నీగాగ్గొక తీర్మానము నుపపాదించిరి బొంబాయి రాజధానిలో ఉరుదుభాషలో బోధకార్యమున కళాశాల నేర్పరలెనను తీర్మానమును మామూర్తిరఫీయద్దీజ అహమదుగా రుపపాదించిరి. మహమ్మదు చలస్సేను మాఘాగారు నుపపాదించిరి. బొంబాయిలో ఉరుదు బోధకార్యమునపాఠశాల నేర్పరలెనను వైసానుబిల్లు నుపపాదించుటకు దొరతనవారి యనుమతిని నేడవలెను అను రెండు తీర్మానములను మూర్త్యుఅబ్దుల్ రావుగా రుపపాదించిరి. పూజాకాంతుస్కూలును ఉరుదు హైస్కూలుగా చేయవలెను. బొంబాయి రాజధానిలో మహమ్మదీయ పాఠశాలల ఇన్స్పెక్టరులను నియమింపవలెను. అను రెండు తీర్మానములను మా|| రఫీయద్దీజ అహమదుగా రుపపాదించిరి. బంగళాలో చేపరము మధ్యరాష్ట్రములు చెప్పేపురి రాష్ట్రములోగూడ మహమ్మదీయులకై వ్యాభివృద్ధిని గమనించుటకు విద్యాభ్యాసాధి కారులను నియమింపవలెనని మా|| సాహెబ్బాదా అట్టేలు అహమదుభాషగా రు నుడివి కడపటి తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఢిల్లీ కాస్త్రత్వమును మహా కవియునగు అమీరుకు ముగిగారి గ్రంథములను గూర్చిన పరిశోధనమును గూర్చి జగముకు మన్న పని అలీసుకు కళాశాల గౌరవ కార్యదర్శి నవాబు ఇషకుభాను గారు వివరించిరి. మర విద్యావర్తకము గూర్చి మూర్త్యు అను అహమదు బి. పి. గారుపన్యసించిరి. మధ్య రాష్ట్రములలో నాయాబోట్ల పునమా బాలిపాఠశాలల నేర్పరలెనను, జబ్బులు పూరు బోధకార్యమున కళాశాలలో మహమ్మదీయుల నే యుపాధ్యాయులనుగా నియమింపవలెను. కలకత్తా ను దర్వాను కళాశాల నొనర్పవలెను. అను తీర్మానములు గూడ చేయబడెను.

ఉరుదూ వాఙ్మతమును కార్యదర్శి అబ్దుల్ హక్ గారు గతవత్సరమున చేయబడిన కనిని వివరించిరి. హైదరాబాదులో విద్యను ఉరుదుభాషలో నేర్పరలెనను బొంబాయిలోను సభవారు వైవాహికారికి / వందముల నర్పించిరి. ప్రతి నిధులకును సమ్మానసంఘము కాంగ్రీ ప్రముఖులకును అధ్యక్షుడగు న్యాయముద్రి అబ్దుల్ హక్ గారు వందము లొనరించిరి. సాయంకాలము భాస్వానీనుండిగమన యూనపు సోబిగారు అతిథులకును ప్రతినిధులకును ఉత్సాహము లొనంగిరి.

నల్లనంపత్పరాది సంచిక

పెక్కెం ప్రకటనలకై సకాలమున ప్రాసంగికములచే గతసంచికలయందు వారి ప్రకటనలు ప్రచురించుటకు ననుకూల కుండెను. ఈసంచిక త్వరలో వెలువడనున్నది గాన ప్రకటనలు బహుశా నెంచిన వారు వెంటనే ప్రాసంగిక పలయును.

(ప్రకటన కాభ్యర్థకులు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.)

వారావరణస్థితి

1915 సం॥ డిసెంబరు నెల 31-వ తేది.

ప్రదేశములు.	డిసెంబరు 31 తేదీ ఉదయమున గలవాయువీచలము	కడలివన 24 గంటలలో, వీడను ఉష్ణోగ్రత	వర్షపాతము.			
			గత 24 గంటలలో	8 వ ఏడాది మొ. శతాబ్దము	గత ఏడాది	గత ఏడాది
గోపాలపురము
వాల్తేరు	30.09	81.3	67.7	...	52.48	85.18
కాకినాడ	30.04	80.9	86.8	...	46.08	87.87
బందరు	30.02	82.1	66.2	...	61.04	89.15
గుంటూరు	...	83.2	67.0	...	89.14	...
నెల్లూరు	29.99	85.6	70.1	...	51.85	88.27
మద్రాసు	30.00	85.4	67.5	...	46.46	48.65
చెన్నై	30.01	82.7	63.6	...	31.25	48.40
నాగపట్టణము	29.99	83.8	71.6	...	37.88	50.70
కొలహా	29.94	86.7	71.9	...	84.64	74.58
తిరువనంతపురము	29.94	86.7	72.5	...	82.85	60.86
కొచ్చిర	29.91	87.9	74.8	...	120.97	110.37
కలికాట	29.94	87.9	75.1	...	121.09	116.25
మంగళూరు	29.95	89.7	74.6	...	106.62	126.88
బొంబాయి	29.99	83.3	69.8	...	75.78	71.74
హైదరాబాదు	30.00	86.0	61.8	...	52.20	80.21
అనంతపురము	...	88.2	61.9	...	39.09	20.21
బళ్లారి	30.00	89.1	61.2	...	32.98	19.50
కర్నూలు	30.01	87.7	62.8	...	28.05	26.37
కడప	29.99	87.4	70.6	...	28.97	31.08
తెలంగాణ	29.99	81.8	66.9	...	35.11	34.60
కొడైకానూరు	22.88	86.0	48.4	...	47.32	54.64
ఉదకమండలము	23.05	86.0	41.2	...	68.92	52.57
కోయంబటూరు	30.02	86.3	69.5	...	22.98	20.89
నెల్లూరు	30.04	84.9	56.6	...	40.77	48.10
నెల్లూరు	30.02	89.4	65.0	...	48.10	83.02
తిరువనంతపురము	30.01	85.0	70.0	...	84.99	81.11
పుదుచ్చోరి	30.01	84.5	71.4	...	36.45	31.87
మధుర	29.96	83.0	72.2	...	40.97	32.80
తిరువత్తూరి	27.11	28.90

ద్వీపకల్పములో వాయు భాగము హెచ్చునది. ఉత్తర ప్రాంతముల కంటే దక్షిణ ప్రాంతములందు ఆధికముగా నున్నది. వాయు విభజనము. హవాభ్యర్థకుల నుండియు కంటే ఆధిక ఏకత్వమును పొందియున్నది. వాయుభారము సగ్గురులలో చాల ఆధికముగాను బంగారాభారమునకు ఆగ్నేయమున చాలతక్కువగాను ఉన్నది. దక్షిణపుటము గాలి ఉత్తరమునందు ఈశాన్యదిక్కుగా వీచుచున్నది. అచ్చటి వాయుగమనము గూడ సామాన్యస్థితిలోనే ఉన్నది. తక్కిన ప్రాంతములందు గాలి తేలికగాను నయములేకను వీచుచున్నది. మొత్తముమీద ఉష్ణోగ్రతాధికముగానున్నది. చంద్రమెట్లస్థితి 1.డిగ్రీలందు హెచ్చియున్నది. విశ్వమధుర్యతీరమందున్నతల మండలములలో కొన్ని ప్రాంతములందు రాత్రి ఉష్ణస్థితి 6 డిగ్రీల వరకు హెచ్చియున్నది. తూర్పు సముద్రతీరమందు కల్లుటకములలో ఉష్ణస్థితి సామాన్యముగా నున్నది. కర్ణాటకములో తేమయధికముగానున్నది. ఇచ్చటవచ్చులు క్రిమ్యుకొనియున్నవి. దక్షిణపుటమున కొద్దిగా కర్మముగురిసి నట్లు చెలియవచ్చుచున్నది. రాజధానియందంతటను ఎండ గాలి వానగానున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను.

వారావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

బొంబాయి ఆంధ్రమహాసభ

వ్రథమనమావేశము.

సన్మానసభ్యులుని ప్రసంగము.

(మాట్లాడేవారి తేలికపని వద్దకుండి).

బొంబాయి డిసెంబరు 31:— ఈమ బొంబాయిలోని కామటీపురములో, ఆంధ్రజేత వాతాభ్యాసములనుండి వచ్చి ఆంధ్రులు సమాజశ్రమైరమరమి చేయుచుండి ప్రతిభలును, రెండువేలమంది ప్రేక్షకులను సభనంకరించిరి. పూర్వా, వాగ పురము, మోలాపురము, హైదరాబాదు, బెజవాడ, ఏలూరు, బందరు, కాకినాడ, బరంపురములనుండి ఆంధ్ర ప్రముఖులు కేసు అగభద్రవిజ్ఞునరి. సభ్యులను తానెహమతోను, మంగళగిరియుల తోను, పభిప్రార్థనభయ్యెను. ఆ హ్వన సభాభ్యుత్థులగు రావు సాహెబు, మహాదేరాజాజీగారు సభ్యులకును, ప్రేక్షకులకును, హృదయపూర్వక మైన స్వాగత మర్పించిరి. వారిస్వాగతాభ్యుదయమునండి ఈ క్రిందిభాగములను ప్రయోగించుచున్నాము— ఆంధ్రకవి కావీచింతక, ఇల్లుండలకు వెనడియక, భావ్యయమునకు శరీరాయాసమునకును లెక్కలేకక, ఆంధ్రజాతిని సమర్థించి వారిహృదయస్థితిని తొగించి వారి వికాసమునకు సామకమలంపునో, మూరంద రీ మహావిభవ విచ్చేసితి. బొంబాయిరాజధానిలోని ఆంధ్రులప్రభావమునకై నిజీకహాసమాజము జరుగుట కిది ప్రథమము.

వివిధ ప్రాంతము లందలి ఆంధ్రులందరినీ నొకచోటికి సమాజముచేయుభావ ముదయించి చాలకాలమైంది. ఈ భావము నేజుదయించునదికాదు. కీర్తి శేషులయిన రామయ్య ధ్వజీ మహాదేవగారిభావము 1901 సం॥ నడయించి ఆంధ్రభవ జడపుటకై వారు చాలకృషిచేసిరికాని, ప్రతిపాల సందర్భములకును, కాలపర్యవసానము కానుండుటచేతక, అట్టి జీవిత ప్రయత్నములు కాశ్యూరమును చాల్చుచుండలేదు. మనమందర మిగ్గుడ సమాజేతనుగుటకు అదిని వారి ప్రయత్నములే కారణములు. ఇట్టిసమాజేతములకున, ప్రభాభి సాయము బలపడి, కాశ్యూత్సాహమును ప్రబోధమున కలుగును. (ప్రస్తుత మైరోసాలో జరుగచున్న సంగ్రామమునందు భారతీయులు సామాజికభాగ్యము కలిగినది. వారితోబాటు, ఆంధ్రులును, ధైర్యసాహసముతో సోరాడి కీర్తిగడించుచు న్నారు. మన ఆంధ్రుల కీమానాశమును కలిగించినందునకు దొంగతనమునా రెండునా నందనీ యును.

బొంబాయి ఆంధ్రులవారిభాగము.

200 సంవత్సరముల క్రిందట బొంబాయిగరమున కీలాంధ్రులవచ్చి కాపురము లేర్పించుకొనిరి. ముమివ్వను సమాజేత మైన భాగమునకు కామటీపురముచేతు. ఈభాగము ధీయెత్తి మారుతత్వములైంది. మనచారు కృషికరాయణులను సమర్థులను సందియు లేదు. గృహనిర్మాణమునందు, సేవాప్రతిష్ఠలను సుపాదించిరి. కాని విద్యాభ్యాసములలో బాగుము జెనుకబడి యున్నాడు. ఏవోకంటే ప్రయత్నముచేసి సంస్కరణభయము కలిగించి విద్యాప్రామాణ్యమును విజలమన వచ్చుచేసి విద్యాభివృద్ధి చేసేవారిని భౌతికనైతికాభివృద్ధి వాచాలనం యేలని సంవత్సరములక్రిందట ఇక్కడి విముఖులు గ్రహించి ఆంగ్లో జేత మహాతరాలను జ్ఞానధర్మక నుభవమున, పుస్తక వారమున, బాలికాపాఠశాలను, నెలకొల్పిరి.

ఆంగ్లో జేత మహాతరాలు.

రెండవతరగతి ఆంగ్లో జేత మహాతరాలను, ప్రజాను రత్నములు కీర్తిశేషులయిన జను ఎల్లత్తులింగోగారు ఇతర ప్రముఖుల సాహాయ్యమునకున నెలకొల్పిరి. ఆంధ్రమునందు దివి విచ్చు పాఠశాలగత యుండెను. కాని, ఇప్పుడు దీనిలో 800 మందితరకు విద్య నభ్యసించుచున్నారు. దీని ఆంధ్రుల రెండవ తరగతి ఆంగ్లో జేత మహాతరాల యొక కర్మకహరించుచున్నారు.

ఈ పాఠశాలను స్థాపించిన కొంతకాలమునకు, ఉత్సాహ సంపన్నులును, ప్రభాభిలాషులగు కొందరు యువకులు, జ్ఞాన భక్తకనభను స్థాపించిరి. దీని స్థాపకులకున, ఆంధ్రులందు ప్రబోధము కలిగి, భవంతులు సామధూత్వితో సాహాయ్యము చేయుచువచ్చిరి. జయకరాదిమిగో, కేంకోవాలాజి; రావు సాహెబు కానూకాయాజీ; వరసింగరావు కాయాజీ వచ్చా లా జే. సి; రావు బ వాద్ద ను ఎల్లప్పు బాలా రామ, రామ య్య గార్లు మున్నగు వారి, సహాయ ప్రోత్సాహములకున, వీ యువకు లొక పుస్తక భాండారమును, బాలికా పాఠశాలను నెట్టిరి. దీనివలన నెంతయో ప్రయోజనముగ నున్నది. బాలికా పాఠశాలలో రమరమి 200 మంది బాలికలు

చదువుకొనుచున్నారు. ఈ ప్రభాండారమును 1874 క సం॥ త్వరములో నెలకొల్పి సభ్యులందరు చంచాల జేసికొని పోషించి యుండగా 1915 క సంవత్సరము విశ్రమించి ప్రతిపాలయ్య ధారాశాఖ నచ్చి చదువుకొను యేర్పాటు చేయబడినది. ఇక్కడకు వచ్చి ప్రతిపాలము ఒక ఆంధ్రులే కాదు, ఎవరైనను—ఈగతముగ చదువవచ్చును. దీనిని ఆంధ్రుల యుజిత భాండార మని వాడుచున్నారు. నిరంతర కృషిపరాయణులగు కొందరి యువకుల ప్రయత్నములకుననే ఈ యాద్యములు ఘన ప్రద మైనవి. దీని స్థాపనమునకై 15 వేల రూపాయలను పోగు చేయుటకున, సామ్యముతో నక్కరలేకుండ ప్రతిపాల నుజితముగ నులయొగియనట్లు చేసిరి. వగలు పనిలోనికి పోవుటకులక చదువుకొనుటకు వీలు లేని వారి యుపయోగార్థము 1898 క సంవత్సరమున రాత్రిపాఠశాలను నెట్టిరి. దీనిని శేలు రాజుబాబాజీ గా రాగర్యముతో పోషించుచున్నారు. విద్యాభ్యుదయ కీర్తిక నుజితముగ పుస్తకముల నిచ్చెరకు.

ఆంధ్రవిద్యానిధి.

1908 క సంవత్సరములో హైదరాబాదు నందు ప్రవాచనోద్యమములకున బాధపడినవారి నిమిత్తము ఖర్చుపెట్టి గా మిగిలిన 2 వేలరూపాయలనుపెట్టి ఆంధ్రవిద్యానిధి స్థాపిత మైనది. దీనికివచ్చు 24 వేల రూపాయల మూలధనమున్నది. వందమందికి నైగా యేటకు, రూ 600 లకుచ్చెంచుచుండును.

లింగోబాయి విద్యానిధి.

కీర్తిశేషులయిన లింగోబాయి రాజ్యుజోలోజీ కలే వారుగాన, ఇతరజుబుద్ధితో నొకవిల్లుగాని లక్షావదకొందు శేల రూపాయల తమత సైని ధర్మకార్యములకెచ్చివేసిరి. ఈయ మువరజానంతరము, భవలోపముచేతకు వీడతనముచేతను చదువుకొనేని ఆంధ్రులకు విద్యాభివృద్ధి నేతనము లిచ్చుటకై ధర్మకర్త లు 79 వేల రూపాయలకు యేర్పాటు చేసి వానిమీద నచ్చు వడ్డీ ఖర్చుపెట్టునట్లు నియమించిరి. 1914-వ సంవత్సరమున జరిగియున్న ధర్మకర్తల విద్యార్థులకు నేతనము లిచ్చుచున్నారు. ఈధిక లింగోబాయి విద్యానిధియని పేరుపెట్టిరి.

మాల్యకాయాలు బాలికు జేతనము.

కీర్తిశేషులయిన మాల్యకాయలు, బాలికుగారు ఒక విల్లు బాగిసి, ధర్మకార్యములకు 80 వేల రూపాయల నిచ్చిరి. ఈపాట్టులో నుండి, యందు వాతత్వగంభము నుండియు, వడన రూపాయలకుండున రెండు విద్యాభివృద్ధి జేతనము లిచ్చు బడును.

మిగిలె

మహాశయులారా, ఇంతవరకును, విద్యార్థిమయమై మన వారుచేయుచున్న పనిని విగరించెదమ. అత్త తల్ల విద్యార్థులకు సాహాయ్యముచేయుటకై మనకర్త సామ్యులతోపాటులేదని ఇంతవరకు చేసికొనవలస లేదుమన్నది. కాని యెక్కువకుండు విద్యార్థులు లేరని చెప్పుటకు చింతించుచున్నాము. ఇంకను కారణము నెదక న క క క క ర లేదు. చాలకాలము నుండి మన మజ్జాశాంధకారముతో పడి యుంటిమి. గొప్పవారే నంకురోతప్ప తక్కినవారికి చచ్చు సంధ్యులేవు. చల్ల ఆంగ్ల సభ్యత్వము వచ్చుక తనవార, ప్రతిపాలక విద్యాసౌకర్యము లేర్పడినది. బాలి, మత్రి, కుల, విశతత లేకుండ నిచ్చుచును ప్రతిపాలకు చదువుకొన వచ్చును. ఇంకనుకై దొరతము వారెంతయు నందనీయక విద్యార్థిమతములందు మనకే తూడ్డిభావమును విముఖతయు కలిగినది. మనకు ప్రయత్నిం మనయందు దాదాపించిన అజ్ఞానదేవత వానలకు బారదొలి విద్యామృతమును గ్రోలినవారి, కనమున పురోభివృద్ధి గాంచువారు ఇందునిమిత్తమై ము ప్రముఖుల వీరవిద్యార్థుల తేజులభవలకు యాచుచుండ వలయును. పునాది నిట్లుముగ లేనియెడక గోడమునెలవకాలపు. కాపుర, వీరవిద్యార్థుల కొకవనతిగృహన సేర్పాటుచేసి వారికి నేతనములిచ్చుటకై వాలోజింత బడినది భోజనాధికములకు సామ్య ఇవ్వకల వారకర్త స్వల్పము వనూలు చేయబడును. ఈ విధముగ, తెలుగు విద్యార్థులయ దుద్ధవించు లోపాలాపములు వివారింపబడును. వారిని ఉన్న స్థితికి తెచ్చుచును.

భోజనగృహపు ఖర్చులనురెండు సంవత్సరములవరకు భరించుచును బొంబాయిలోని ఆంధ్రసోదరులు వాగ్దానము జేసియున్నారు.

మా ప్రాథమ సంకీర్తించి మూరంద కర్మకడకు విచ్చే సభను జరిపినందునకై తిరిగి, మూరందకు నందనములందునను విగమించుచున్నాను.

కెప్పుడు ఎం. డి. వాకియా వి. ఎం. ఎన్. గారు—ఈ పాండిత భావలో రెండవ తరగతి ద్విత్యాపి గా నుండుటకు లకు యోగ్యతాప్రకటన బడసిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 31-వ తేది

శుక్రవారము

29 వ సంస్కార మహాసభ.

ఈ పర్యాయము సంస్కార మహాసభకు పద్మశ్రీత వహించినదారు ప్రాధాన్యము కల్పించి వీరి నెరుంగనివారు హైందవ భూమిలో నెద్రో లేదు. మువ్వ రసాధలతో వీరు ప్రారంభించిన అనాథ శరణాలయము జగత్ప్రసిద్ధ మును నేటి దినము నూర్లకొలది స్త్రీలకు మహాపాపకారి యగు చున్నది. వీరి యుధ్యక్షత సంస్కార మహాసభకు కీకూరి యుండుట నిశ్చయముగా సంస్కారోప క్రమమునకు శుభావహము. వీరి యుపన్యాసము అందరు సంస్కార సంఘాభ్యుత్థుల యుపన్యాస ములు పోతెకతపు బెట్టివట్లు ఆచారపరంపర ననుసరించి యాచరములను ప్రతీకారములను ఒక్కటి పెంబడి యొక్కటిని వల్లించునది గా లేదు. కార్య మౌద్వేగము ఇందు మొదటినుండి తుదవరకును పువ్వ క్తమగు చున్నది. వీరి యుపన్యాసమున వారి యొక మగుడు గూడ నిక్కాలమున నత్యవసర మయినది కావచ్చుచున్నది. జాతీయభావ మిం దు నిబిడ నుయి యున్నది. వీరి యుపన్యాసమును వినినవా రెవ్వరును నిశ్చయించుకొనరలనిన విజాతీయా భ్యాసముల యొక్కయు విజాతీయ భావ ముల యొక్కయు ప్రతిబింబములను నవనాదమును న్యాపింపజేయువా రుండవలెను. సంస్కార మన పరమేశాని మన వ్యక్తిత్వమును బోగొట్టు కొనుట కాని మన యుత్తమ గుణము లను మరచి పోవుట కాని యవసరము కాదని కర్వేగారి దృఢాభిప్రాయ మును యుపన్యాసమునుండి స్పష్టము. వీరు స్త్రీవిద్య, రజస్వలా వినాహములు, ఆవినాహిత స్త్రీసేవకులు, పితృతాద్యాహములు, వర్ణవిభేద నిర్మూలనము, యక్షు జాత్యుద్ధరణము మున్నగు గల యన్ని విషయములను గురించియు ముచ్చటించినారు గాని అన్నిటికిని విద్యమూలాధార మగుటను జేసియు కామా శాఖలో నొప్పుకాలము ఉత్తమరీతిని గాటుపడుటను జేసియు ముఖ్యముగా స్త్రీ విద్యా షయమున కుయే తమ యుపన్యాసమున నర్థ గాగమునకంటె హెచ్చుగా వినియోగించినారు. బ్రీవల స్త్రీవిద్య యొక్క విధముగా ప్రాముఖ్యము లందిన దనుటకు సందియము లేదు. మన దేశమున కభ్యుత్థమువారు ఎప్పుడైనా క్రద్ధతీసికొన నారంభించి గారు. ఆంగ్లభూమిలో మన మిత్రులను బంధువు లనుచేరి మన ఇండియా కార్యదగ్గిగారికి జెప్పుచు నుండుటకొనగా దానిని నొకరీతిని తిరస్కార పుష్టిజూచి వారు యోపుద్యములకు ఎక్కువగా విషయముమీదికి ప్రవరింపజేసినారు. మన దేశమున పురుషుల విద్యయే యెంతో హింసితీయం పున్నది. అందులో నైదవవ తుమ్ముకు స్త్రీవిద్య గ్రహించినది యని ప్రాధాన్యము కల్పించు ప్రాయము నున్నది. స్త్రీవిద్యా ప్రారంభము మాత్రము పురుషుల విద్యతోపాటు 1854 వ సంవత్సరపు డిసెంబరులోనే కావచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు పురుషుల విద్యవిషయమున చూపిన శ్రద్ధతో పోయినచో స్త్రీవిద్యలో చూపలేదని వీరు ముట్టపెట్టుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగములకు పురు

షులు కావలసివచ్చినారు. స్త్రీలన్ననో, మనదేశము న మట్టుకు, ప్రభుత్వోద్యోగములకు పోవువారు కారు. కావున వీరి విద్యాభివృద్ధియందు ప్రభుత్వ మువారికి సంతృప్తి పుట్టలేదు. పురుషులు మాత్రము విద్యావంతులై స్త్రీలు మూఢులుగా నుండినయెడల వీరే సంసారమును నడుపువా రగుటను జేసి తమ యంతస్తునకు సంతటి పురుషుల నైనను లాగవేసి నేడు మన దేశమున కావనగు ధైర్యవిరహిత ద్విత్వజీవనమును కలిగింతు రనుట వారికి తట్టివట్లు కావరాదు ఎట్లు స్త్రీవిద్య కాటంక ములుకలవో ప్రాధాన్యము కల్పించి విశదపరచినారు. నేటి విద్యాలయముల సంఖ్య బహు స్వల్పముగా నున్నది. బోధనాభ్యస నాలయములు మిక్కిలి తక్కువ. ఉన్న తబోధనాభ్యసనాలయములలోనైనను తగినంతయిదికి ఎడము లేదు. చేయకొనుటకు పెట్టబడిన విద్యాప్రావీణ్యపు మిత్రకమముగా హెచ్చిపోయినది. కర్వేగారి ననుసరించి నేటిదినము తలదండ్రుల యిష్టములేమివలన విద్య నభ్యసించని బాలికలు అరుదు. తగిన యనుకూలములు లేక పోవుటయే బాలికలలో విద్యావిహీనతకు కారణము. ఆతడు ఈసమస్యను ఇంకను సూక్ష్మముగా పరిశీలించినాడు. ఇప్పటి విద్యాపద్ధతియందు ప్రథమశ్రేణియు వ్యాప్తినికొరక ఎక్కువగుణమును కోరుటయెయున్నది. ఈగుణముకూడ విద్యార్థునోరథ మనుట వ్యాప్తినికొరకపోవమును నిరూపించుట లోనే తెల్లము కాగలదు. ఉపాధ్యాయులు లేరు లేరను రొదవిన వచ్చుచున్నది. ఈ దేశమున ఉపాధ్యాయునివృత్తికి రాగలవా రెవ్వరు? విత్తుతువులే గదా అందుకుముఖ్యముగా తగినవారు. అట్టివారు సామాన్యముగా మిక్కిలి పశుచువారుగా నుండ జాలరు. అటువంటి సందర్భములలో బోధ నాభ్యసనాలయములలో చేరుట కర్తవ్య యావయ్యు వారికి కల దని తక్కువవయస్సు నియమించిన యెడల సంతమందియో తేలజాలరనుట విశదము. కొంత పెద్దవారైనను తగిన యుపాధ్యాయులు కాజాలరా? ప్రభుత్వమువారేల యాలోచించరు? పురుషులకు పెట్టిన విద్యా ప్రావీణ్యపు మిత్రులే స్త్రీలకు పెట్టుకొనుచు పోయిన పని నెగ్గగలదా? మొదట సామాన్య పాధ్యాయులతో ప్రారంభించి వాచక లేఖన గణితముల నేర్పిన స్త్రీలసంఖ్య నైన హెచ్చించుట యవసరముగాదా యని కర్వే గారవగుచున్నారు. ఏనాడో మృష్టాన్న మిడుచుచుని ఈనాడు గంజి లేకయైన నూపుట న్యాయమా యనుట యీ ప్రశ్న యొక్క తాత్పర్యము. ఇప్పుడు కలదానిలోనైన ప్రారంభవిద్యామాత్రమున కైనను బాలికలకొరకు ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును తగినంత ప్రయత్నముచేయుటలేదని వీరి యభిప్రాయము. బాలరక్రథనుపాఠశాలలకు బాలికల నేల పంపరాదు? పది సంవత్సరములవరకు బాలర విద్యాలయములలో బాలికలు చదువరా దనువాడు తలదండ్రులు హైందవభూమిలో నెందరును? బాలరవిద్యాలయములలోని యుపాధ్యాయులకు తగిన ప్రోత్సాహమును ప్రభుత్వము వారిచ్చినయెడల ఈవిధముగా బాలికల ప్రారంభవిద్యతప్పక అభివృద్ధి కావచ్చును. మధ్యమ విద్యావిమర్శకు వచ్చునప్పటికి కర్వేగారి జాతీయత వ్యక్తమగు చున్నది. మన దేశములో నేటిదినము స్త్రీలమధ్యమవిద్యకును పురుషుల మధ్యమవిద్య

కును విషయములలో గాని బోధనాధారభావలో కాని వ్యయమునందు కాని ఏమాత్రమును భేదము లేదు. ఎక్కడును పురుషులు క్రతిభను చూపు విజ్ఞానశాఖలలో వారిలో సమానముగా ప్రతీభను జాపనెంచుస్త్రీలు కొందరుండక తప్పరు! వారికి దగిన ప్రోత్సాహమియ్యవలసినదే అనువగు మార్గములు చూపవలసినదే. కాని ఎల్లస్త్రీలును నిట్టి యాదర్శమును పెట్టుకొనుట తగదట! స్త్రీలు పురుషులతో సమానత్వమును వహించుట న్యాయము, అత్యవసరము. సమానత్వ మనినమాత్రమున కార్మికధర్మకృత్యము సమకూరలేదు. స్త్రీని పురుషుడును పురుషుని స్త్రీయు పూర్ణత్వమందింప వలసియున్నారు. స్త్రీకి సహజధర్మములు వేరు. పురుషునకు సహజధర్మములు వేరు. మాతృత్వము గృహనిర్వహణము సాధారణముగా స్త్రీధర్మములు. కాయశబ్దము సంఘనిర్వహణము సాధారణముగా పురుషధర్మములు. వీని ననుసరించియే రెండు జాతుల శిక్షణమును నడుపబడవలయును. ఈవిధము పౌరస్వ భూములలో సంగీకృత మయియున్నది. జపాను ఇందుకు నిదర్శనము. తగిన సదుపాయము లేర్పరచి పురుషులకువలెనే స్త్రీలకును విద్యాప్రాధిమను ప్రకటించు బిరుదములను నెనంగునెడల నిష్పూ డీబిరుదములకయియే క్లిష్టమును కొంతవరకు ననవసరభారయుక్తమును నగు పద్ధతిని విద్యాభ్యాసమొనర్చు స్త్రీలందరును సంతోషమున నూతనాలయముల సంగీకరింతురని కర్వేగారు వక్కాణించుచున్నారు. ఇది సత్యమనుటకు సందేహము లేదు. కర్వేగారు చెప్పారీతిని ప్రథమవిద్యాలయములలో స్త్రీ పురుషులకు సమానముగా మానవ జాతికి సామాన్యమగు శక్తుల విజృంభణమునకై విద్య గరపి పిదప వారివారి సహజధర్మముల కనుగుణముగా విద్యను శాఖోపశాఖ లొనర్చుటలో యోగ్యమియు మాకు గానరాలేదు. పురుషుల విద్యలోగూడ ప్రథమవిద్య యగుట తోడనే కాకున్న కొంత పిమ్మట నైనను శాఖోపశాఖా విభజనము కలదు. పరభాషామూలాధారమును నొక భారములేకున్న ప్రథమవిద్యనే యిప్పటికంటెను కొంచెము విరచిచేసి ప్రథమవిద్య ముగియుట తోడనే స్త్రీ పురుషులకువలెనే పురుషులలోగూడ వివిధశాఖావిభాగ మొనర్చవచ్చును. పురుషులభ్యసించు శాఖలలో విద్యగర నభిలాషగలవా రుందురే స్త్రీమధ్యమవిద్య యైన వెంటనే యొకటి రెండు సంవత్సరములు పరిశ్రమ చేసి బాలురతో ఉత్తమవిద్యకు ప్రయత్నింపవచ్చును. నేటిపద్ధతిని నొక్క వైద్యక శాఖలు తప్ప స్త్రీశాఖలు స్థాపించుట యవసరము కాదనియే వారి సిద్ధాంతము. వారికద్దరిని చక్కగా గమనించిన వారికి సిద్ధాంతము సరియైనదని తోచకపోదు. మరల నొక కొంచెము మధ్యమ విద్యవైపునకు దిగువలసి యున్నాము. బాలర విషయమెట్లున్నను స్త్రీమధ్యమవిద్య దేశభావలో నుండి తీరవలయునని కర్వేగారిసలహా యెయున్నది. మారాజధానిలో ప్రారంభవిద్యకొరకు గూడ తమబిడ్డలను ఆంగ్లభాషా మాత్రబోధక విద్యాలయముల కనుపు మహానుభావులు ఈస్త్రీవిద్యా శితామహు డనందగు ప్రాధాన్యము కల్పించు

ప్రాయమును జాగ్రత్తగా విమర్శించి యాలోచించి కొందురుగాక. పరభాష పురుషజాతికే జేహబల మనో బలములను హరించునదిగా నున్నదన అబల లును సన్మతాభిధానమును నగు మనస్త్రీల విష యమున ప్రత్యేకించి వ్యాఖ్యానము చేయవలసిన యవసరము దోచలేదు. అంతే కాదు. బాలురకు ఆంగ్లభాషావసరము కొంత యెక్కువ కలదు. ఉద్యోగార్జనమున కది యొక హేతువుగా పరిగణించబడు చున్నది. స్త్రీల కింకను నుద్యోగసంపాదనము అదర్శముకాలేదు. ఒకవేళ కానున్నను నాటికి జేతభాషలే ఆంగ్లముయొక్క స్థానమును కొండెమించుమించుగా నాక్రమించు కొనగలవు మనజాలికిలిప్పుడు చదువుకొనుకాలముప్రాప్తము. ఈ ప్రాప్త కాలమున సాధ్యమైనంత పూర్ణవిజ్ఞానము వారి కందించుట మన ధర్మము, మన ప్రభుత్వమువారి విధి. విజ్ఞాన వ్యాప్తమే ప్రధానముగా దలచినచో జేతభాషల కగ్రస్థానము నియ్యక తప్పదు. అందుకొరకే మన స్త్రీలకు ఇప్పటి కైలిని కళాశాలలు కట్టుటను మానివేసి జేతభాషాధార విశ్వవిద్యాలయములు నిర్మించి వారి సహజధర్మ నిర్వహణమునకు సమర్థులు విషయములు నేర్పవలసినదని కర్తవ్యము ఉపక్రమించినారు. వట్టి యువక్రమము మాత్రమే కాదు. లేమ మహిళాశ్రమమువారు ఈ వైపున ప్రయోగము లొనర్ప దొరకొనినారనియు అచ్చటి కార్య నిర్వాహకులలో నొక్కరు తమ కుటుంబమునకు దినబత్తెముదప్ప తక్కిన యనుకూలముల నన్నిటిని పరిత్యజించి పదివేలరూప్యములు తీసి యుంచినారనియు ప్రకటించినారు. మరియొక నాలుగువేల రూప్యములు దానము వచ్చినవని తెలియజేసినారు. పెట్టుకొనినయాదర్శమును జూచినప్పుడు ఈ మొత్తములు బహుస్వల్పముగా కన్పించినను కర్వేగారి నుప్రసిద్ధ కార్యపరిత్యము ప్రజలను ప్రభువులను నాకర్షించి స్త్రీ విశ్వవిద్యాలయములకు మార్గమును జూపు ననుటకు సందేహము లేదు.

తెలుగు సమైక్యతము.

బొంబాయికిని ఆంధ్రమండలమునకును నెంకో దూర మని సామాన్యాంధ్రులయ్యాహు. ఒకకొస నుండి మరియొకకొసకు నాలోచించినచో నీయాహు నిజముకావచ్చును కాని ఆంధ్రమండలపు ప్రస్తుతవ్యాప్తిని గణించినను పూర్వవైభవమునదలంచి కొనినను పై ఊహాలో సంతృప్త్యములేదని యర్థము కాకపోదు. హైదరాబాదు పరిగణాలో సగ మాంధ్రభాగము కలదు. వాడి రాయచూరులు ఆంధ్రభాషావసరముగలు. అందుచేత మనకంటెను హెచ్చు ధైర్యమును కనుబరచిన మనపూర్వకులు బొంబాయి పోయి చేరి యుండటంలో వివేచనము లేదు. నేటిదినము ఆచట ఆంధ్ర సమావేశము జరుగు చుండుటయు వింత గాదు. ఆసమావేశమునకు సోదరాంధ్రులను నాహానించుచు రావు సాహెబ్ మార్బి రాజా జీగారు చేసినయువన్యాసము ననుసరించి 250 సంవత్సరములకు పూర్వము బొంబాయికి మనవారు హైదరాబాదు ప్రాంతముల నుండి బయలుదేరిపోయి యుండుట తెలియవచ్చుచున్నది. నేటిదినము 8000 జనము బొంబాయి నగరమున నున్నారు. వీరి పూర్వులు నూరుసంవత్సరములక్రింద బొంబాయిలో నొక్కప్రాంతమున జేరుకొని ఆప్రాంతమునకు నవీనముగా పేరు కల్పించినారు. ఆయెడమునకు కామాటిపుర మను నాచు ధేయము ఒప్పించి. అచ్చటచేరిన యాంధ్రులు శిల్ప

కళానిపుణులైనారనను మహారాష్ట్రభాషలో కా మాటపదము ఈకళలో సంబంధించి వాడుట చేతను మనవా రుండిన సగరభాగమున కాపేరు ప్రవర్తించునదయ్యెను. నాచు సామాన్యప్రజయే యెవను నాటినుండి నేటివరకును వారు చూసిన యభివృద్ధిని దలంచుకొనినయెడల దూర జేతమున స్వతంత్రమైన ఆధారపడవలసి వచ్చినందునను అచ్చటకు వెళ్లినవా రందరును శిల్పకళాపరులై కార్య పరిత్యము నభినందించు వారైనందునను వారికిగల స్వల్పావకాశములనే మనకంటె నెక్కువ సతిభిలో నుపయోగించికొనినారనుట మనకుదోచి ఒకరితీసంతసము. మనకు తెలియక యేకలుగకపోదు. వారు ముఖ్యముగా గమనించి యుండునది విద్యుత్ దభివృద్ధికై వారు పడినపాట్లన్నియును రాజాజీగారి యువన్యాసమున పూనగ్రుచ్చినట్లు చెప్పబడి యున్నది. ప్రయత్నప్రారంభము ఏబది సంవత్సరముల క్రిందట పొడపూసెను. 1844 వ సంవత్సరమున జయయల్లప్పలింగుగారు తెలుగు రెండవ తరగతి ఆంగ్లోవర్షాకులకు స్కూలును స్థాపించి. ఆవిద్యాలయమున నేడు 300 విద్యార్థులు చదువుచున్నారు. కొంతకాలమునకు పిదప జ్ఞానవర్ధకసభ ఏర్పడియెను. ఆసభాప్రోత్సాహమున నొక గ్రంథ భాండాగారమును బాలికాపాఠశాలయ స్థాపితములయ్యెను. బాలికాపాఠశాలలో నేటి దినము 200 బాలికలు విద్యకరచుచున్నారు. 1874వ మొదలు పెట్టబడిన గ్రంథభాండాగారము 1915 లో ఉచిత గ్రంథభాండాగార మొనర్పబడి జాతిమతభేదములు లేక యందరకును నుపయోగార్హము చేయబడెను. ఇందునకు కారణము యావదుల పరిశ్రమచే గ్రంథ భాండాగారమునకు రు 1500 ల రిజర్వుఫండు చేరుటయే. 1898 లో ఉచిత రాత్రి పాఠశాల యొక్కటి యేర్పడియెను. ఒక్కవ్యక్తి ఆ పాఠశాల నిర్వహణమునకు తోడగు చున్నాడు. 1908-వ సంవత్సరమున హైదరాబాదును దోచికొని పోయిన మూసీ వెల్లువయు నొక విధముగా మన ఆధులకు మేలుచేసినది. అప్పుడు కష్టముల పాలైన దురదృష్టవశాత్తూ కని మన బొంబాయి సోదరులు చేచ్చిన రు 9000 లలో 2000 మిగులగా దాని నాధారముచేసికొని వారు తెలుగు విద్యానిధిని నుపక్రమించిరి. అది నేడు రు 24,000 ల యున్నది. సంవత్సరమునకు రు 600 దానికి నిచ్చు నూర్పురు చందాదారు లేర్పడినారు. ఈసందర్భమున మనతెలుగు విద్యానిధిని నాలోచించుకొనిన మనము శిరములు వంచుకొనవలసినదేగాదా! బొంబాయి యాంధ్రులలో నొక్క స్త్రీ యొకలక్ష పదునొకండు వేలు ధర్మాగ్రము పడలి పోయినది. అందులో రు 79,000లు విద్యాభివృద్ధికి వినియోగింప బడుచున్నవి. మరియొకరు రు 30,000 లను విల్లుమాలకముగా పడలిపోయినారు. దీనినాధారముచేసికొని రెండు విద్యాభివృద్ధి యొక్క నాలోచించు చున్నారు! ఈపురుషుడును ఆస్త్రీయును ఆధులకు ఉత్తర ఉత్తములుగ ప్రశంసనీయులు గాగా! ఇట్టిమహాస్వాత్యాగ ప్రయత్నములచే సమకూరిన ద్రవ్యమును వినియోగించు కొనువిద్యార్థులు చాలినంతమంది ఒక్కడి సంఘమున బయలుదేరు చుండలేదని విచుట కొకకొంత చింతింపవలసియున్నను హృదయ పూర్వక కార్యకర్తమున నుంచు మాసోదరుల ప్రయత్నములకు సంతతివిజయము తప్పక కలుగ గలదని మాత్రము చెప్పి తీరవలసి యున్నది. విద్యార్థి వ సతిగృహమును మన సోదరులు త్వరలో కట్టనున్నారు! 8000 జనసంఖ్యగల సోదరులింత జేయుటను జూచియైన నాంధ్రభూమి తన విద్యానిధిని తాను మదరాసు

లో తలపెట్టిన విద్యానిధిని గృహమును తన యనుగుబిడ్డయగు నాంధ్రజాతీయకళాశాలను నిర్వహించుకొన గలుగునేని సంసింపవలసియుండుము.

హైందవజాతీయత-క్రైస్తవము

హైందవజాతీయతవిషయమున హిందువులు ప్రేకులై యుండుట లోకప్రసిద్ధము. ఈవారమున మేము విమర్శించిన సంగతులనుబట్టి కొంతకాలము స్వపక్షమునే యాలోచించువారని యపవాదమును పొందియుండిన మన మహమ్మదీయ సోదరులట్టి యుద్దేశమున హిందువులను మించిపోయినారనుట మాచదువరులకు సువ్యక్తము కాకమానదు. హిందూమహమ్మదీయులు పోను ముఖ్య మహామతములలో చేరిన క్రైస్తవ మతమునకు చెందిన మనసోదరు లెందరో కలరు. వీరు పాశ్చాత్యపద్ధతుల నవలంబించి పాదిరీలను అనుసరించి ప్రవర్తించువారనియు వీరి గాలిసోకిన బ్రహ్మలును సంఘసంస్కారులును నట్టివారే యనియు నపోహ బహుకాలముండినది. క్రమక్రమముగా నట్టి యపోహకు కారణము లేదనుటకు ఇటీవలి చరిత్రలో చిహ్నములు పొడగల్గుచుండినవి. కాని ఏచిహ్నమును కడచిన 28 వ తేదీని అలహాబాదు లో జరిగిన అఖిలభారత క్రైస్తవ మహాసభలో సమానమగు పటుత్వము కలది కాదని మాయభిప్రాయము. ఆసమావేశమున కధ్యక్షతవహించిన రాజా హరణము సింగుగారు స్పష్టవాక్కులలో హైందవజాతీయైక్యమును ప్రకటించినారు. తాము రాజభక్తి సామ్రాజ్యభక్తులను చూపవలసినదియే యట. కాని హైందవజాతీయత సంతర్భూత మగు తెగలలో తామును నొక్కతెగకు చేరినవారు కావున ప్రజలకు చేయవలసిన ధర్మమును తాము మరచుటకు వీలులేదట. రాజభక్తి దేశభక్తులు పరస్పరము ప్రత్యేకములు కావట! హరణము సింగుగారు తమ సంఘముయొక్క ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును వీడరాదని చెప్పియు ప్రత్యేక నిర్వచనాధికారమును వేడియును గూడ తమ ప్రత్యేక సంఘభివృద్ధిని నొక్కుటలో ఆ ప్రత్యేకత్వము జాతిలాభమున కెదురు నడువకుండ చూచికొనుట కొరకు మహాజాగ్రత్తతో ప్రవర్తించవలసియుండు రని హెచ్చరిక గొనుచున్నారు. క్రైస్తవసంఘము తమ మతనియముల ననుసరించియే తమ స్వలాభములను అవసరమైనచోటవదలుకొనుటకును ఇతర సంఘముల వైషమ్యము లేవియైనను పొడపూసిన యెడల వానిని తీర్పుటకును సహజ సౌకర్యములు గలదిగా నున్నదనియు వాక్కుచ్చిరి. పాదిరీలకును క్రైస్తవులకునుగల విభేదములనుగురించి యుపన్యసించు నప్పుడును రాజా హరణము సింగుగారు జాతీయాత్మగౌరవముపై నాధారపడియే యుపన్యసించువారైనారు. పాదిరీలు కొన్నికొన్ని సమయములలో ప్రాత ఇండియా యదృశ్యమైన దనుటను గమనింపలేక పోవుచున్నారు! హైందవ భూమిలో నూతన జాతీయోజ్జ్వలము ప్రారంభమయినదట! దానిని క్రమాభివృద్ధి నొనర్చుటకు పాదిరీలు తోడ్పడవలసి యున్నారు! హైందవ క్రైస్తవులకిప్పుడు హరణముసింగుగారి ననుసరించి విద్య యున్నను పద్దతిలేదు. ఏడము లేదు. జీవితమున కనువగు జీతమైనను లేదు. స్వతంత్రాభిప్రాయ మిచ్చినను సలహా యియ్యబోయినను పాదిరీకి కంటింపుకలుగుచున్నది. పాదిరీలతో సంబాధము లేనివారైననుమతమునకు సాయముచేయుబోయిన వారికి ప్రోత్సాహము లేదు. జాతివైషమ్యము, అధికార స్వామ్యము నుంచుకొను నిచ్చ, ఇవి రెండును పాదిరీకి బలముగా గలవు. ఈ కారణము చేత జాతిబలముల నాలోచింపని హైందవచర్చి అనగా మతపీఠపరంపర యవసరమైనదట! ఇంత కంటెను ప్రథమప్రబోధమున కేమి కావలెను.

బిరోపా మహా సంగ్రామము

బాల్కరుగారు నాకాదళమును స్థాపించుట.

పెండి కానివారిపట్ల నిర్బంధ నైతికశాసనమవసరము.

కేసుబిరుగారి వ్యాధి-శత్రు చికిత్స అవసరము.

సత్యాగ్రహ నితి-అనుకూలమగు వార్త.

ఇంగ్లండు

బాల్కరుగారి ప్రపంగము.

లండను డిసెంబరు 29:—లండనులో బిరోపా శత్రుత్వమునందు నాకాదళమువారును సైనికులను చేసినయుద్ధమును ప్రపంచమున ప్రసిద్ధిచేసినట్లు బాల్కరుగారు తమ వాదనలలో ప్రకటించినారు. బిరోపా శత్రుత్వమునందు నాకాదళమునందు కొంతభాగము సంకరమున పాలుగొనుచున్నది. నాకాదళమునందును లేనివో జన్మమున మిత్రముల ఘాతుకమున కర్షణగలిగి చేతములవారికి పరస్పర ప్రహేళికలుచేయుటకు రాకపోకలకు అనకాక మీ లేకుండయుండును. బిరోపా ప్రపంచమునందు మనకు సంబంధము లేకుండయుండును. నాకాదళమువారివై సంఘటితభారమును వారిం లేకుండును సమర్థతతో నిర్వహించిరి. మనకార్యములన్నిటికిని నాకాదళమువారివారధిగానున్నది. అధికవిషయములను ముఖ్యములేకుండుటకును యుద్ధకార్యము అనుకూలముగ నిర్వహించుటకును నాకాదళము ఆధారము. నాకాదళమువారిచేయుచున్న కార్యముల ప్రకటించుటకు లేదు. కాని వారుమిత్రమందలి వారికే గాక విశ్వమునందరికిని స్వాతంత్ర్యమును కలిగించుటకు చాలాశ్రద్ధవహించి పనిచేయుచున్నారని బాల్కరుగారు వాదించిరి.

బాల్కరుగారి నాకాదళ రిబ్బరు దొరకుట.

లండను డిసెంబరు 29:—సంధి మధ్యమధ్య మధ్యమధ్య మధ్యమధ్య అమెరికానందే ప్రత్యేకముగ నొక కాకాని ఏర్పరచుకొని బయలుదేరి వచ్చిరి. స్వీడను దేశము లో నున్నట్టి జర్మను ఏకైకముగ కందచేయుటకు కొన్ని చాకీలను పెట్టిన ఆమెరికానందే ఈ నాకాదళమునందు. ఆ చాకీలను పరిక్షించగా వారిలో 4 కల పాతల రిబ్బరుగలదని విశేష కార్యాలయమువారు లండనులో ప్రకటించిరి. సంధి సత్వానా మీచందమున పర్యవసరించినది.

కార్మికవాదుల సభ.

లండను డిసెంబరు 30:—నిర్బంధ నైతికశాసనమునకు చట్టములకు కార్మికవాదులు కటికాని సమాజకేంద్రులు. పెండిబిరుగారు తమ యభిప్రాయమును శత్రు మంత్రివర్గము వారికి తెలిపెదరు.

చార్లెస్ బ్రాంకు.

లండను డిసెంబరు 30:—పెండిబిరుగారు చార్లెస్ బ్రాంకు వారికి కేసులను విచారించుటకు మూడవగా ఈనెల 29వ తేదీన లండనులో విచారించెను. సర్ బిరుగారు బాల్కరుగారును యూనైటెడ్ కాయగారు ఏకైకమును విచారించెను. యూనైటెడ్ కాయగారు తమ సంగతులను తెలుపుచు తురితా ద్రవంబు.

మంత్రివర్గమువారి అభిప్రాయము

లండను డిసెంబరు 29:—మంత్రివర్గమునందే కేకాభిప్రాయములుగా లేరనియు, మంత్రివర్గముయొక్క ఏకైకమును కాపాడుటకై కొద్ది సంఖ్యవారు పెద్ద సంఖ్యవారి తీర్మానము సంగీకరింతురని తెలియజేయినదని వార్తా పత్రికలన్నియు ప్రాసించి.

కార్మిక కర్షణ.

తాము అనిర్బంధ నైతిక సేవావిధానమును పతనమునకు దుభిప్రాయము నిచ్చితిమని కార్మికసంఘములందరిని హెచ్చరించు గారు భావించుచుండిరి తెలియజేయినది. ఎట్లయినను వీరు కర్షణ తమ రాజకీయమిత్రులను సలహాచేయుచును. "నీవునిర్బంధ నైతిక సేవావిధానమున వాదించుటనె"దని కార్మికవాదు లీ కున నెవ్వడు నిర్బంధించియుండలేదు.

ప్రతికాభిప్రాయములు

డెయిలీ క్రాంతి.

లండను ప్రజల లింగము నైతికమునందే లేదు. వీరిని నైతికమునందే లేదు కొంతరిత వీరుకులమును కొంతను కొందరు

మంత్రిముగలిగియుండిరి. కాని ద్వైతము, విందులకు సమ్మతింపలేదు. అస్పృశ్యులు మంత్రిగారికికూడ నైతికమును సమ్మతించి నాకాదళమును మంత్రిములలో జరిచేయుచుండిన కార్మికము పెక్కుండు మొత్తమునందు కలదు. అని డెయిలీ క్రాంతిముగలిగి ప్రాసించెను.

వెన్న మినిస్టరు గజెటు

అస్పృశ్యులు మంత్రిగారు తమవార్తామును నిర్వహించు కొనుటలో సందేహములేకుండ దృఢపరచుచున్నందున మంత్రిగారి అనుభవమునకు అనుభవమునకు కలిగిందొక కాలనిబంధము కూడదని లాయరు బార్ని గారి దృఢాభిప్రాయమునున్నది. త్వరలో నాకాదళమునకు కర్షణ మనువారినిమ్మకమే మంత్రివర్గమువారి తీర్మానమునకు కారణ మయ్యెను ఈతీర్మానమునకు పెక్కుమంతులను లంగీకరించిరి. తీర్మానము మూలమున జరిగిన ప్రశ్నలన్నియును పరిశీలించబడినది యుద్ధపరికరములను ఎరువులను అధికవిషయములను గూర్చి వారలనువారి చాతుర్యమునుపరచలేదని వెన్నమినిస్టరు గజెటు పత్రిక ప్రాసించెను.

లెన్సు డెయిలీ ముయలుపత్రిక.

నిన్నటిదినమున. మంత్రివర్గమునందే కేసును సుప్రీముకు తీర్మానము చేయబడినది అస్పృశ్యులమంత్రిగారి ప్రమాణమును వెంటనే కార్యక్రమమునందున నిర్బంధనైతిక సేవావిధానము సంగీకరింపవలెనని పెక్కుమంతులను ప్రయోగించెను.

వెన్నమినిస్టరు గజెటుపత్రిక.

బ్రహ్మచారిత్వము, ఇంగ్లండు నైతికమునందే కేసునందు ముల సంఖ్య అనుకొనినదని కంటే చాల సధికముగనున్నది ఇట్టి ప్రకటన 650000 కలదు. నిర్బంధ నైతిక సేవా విధానము సమాఖ్యలోని వెంటనే తీసికొని రావలెనని మంత్రిము తీర్మానము మంత్రివర్గమును మార్చుటగాని క్రొత్త మంత్రివర్గము నియోజనముగాని జరుగవలెను. ఒకద్దరు మంత్రిములను తమ ఉద్యోగములకు రాజీనామా నొసగవచ్చును. ప్రస్తుత ప్రకటనయొక్క అసత్యతకు తమ సమాఖ్యలకు అస్పృశ్యమంత్రిగారు ధ్రువపరచగలరు.

మార్చింగు బాల్కు డెయిలీ క్రాంతిముగలిగి

ఇంగ్లండు నైతికమునందే కేసునందు అనిబాధించుటకు ప్రకటనల నైతికమునందే నిర్బంధముగ చేయుట కొక నిబంధన మగత్యమునది తాము నిర్ణయించుకొని అస్పృశ్యుల మంత్రిగారు నిన్నటిదినమున కేదెట్లు సభలో తమ సమాఖ్యలకు తెలియించి రని నైతికము తెలియజేసినది.

అంగ్లేయుల వాణిజ్యము.

లండను డిసెంబరు 29:—అంగ్లేయ ప్రజలమును అభివృద్ధి కలిగియున్నది సంఘములవారు పంపిన లెక్కలను కలిపి చచ్చుచున్నది. కార్మికములకు పనులు చిక్కనుండుటలేదు ఇట్టి నితి పరిశ్రామికచరిత్రమున దెప్పింతు గానరాదు. ప్రతివారమును బలువారు అనుచును కూర్చు మొత్తము 1250000 పాతము హెచ్చినది.

ప్రాము

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను డిసెంబరు 30:—పరాసు—దెల్లియములోను అగ్లోయములోను ఇరవీమలవారు ఫిరంగులను గాల్చిరి. ఎయిదు ట్లెర్లమున పరాసువారు మరఫిరంగులకాలములకు తగుల దెల్లి అచట పనిచేయుచున్న శత్రునైత్యానుచరులను తరిమిరి. అగ్లోయలో రెండు మండుగులను ప్రేల్చి తేసిరి. ఒక దిక్కుకు కూర్చి తేసిరి. వాడెయిలో పొరుజులగుచున్నది. పెట్టుకునుకు మను సమసిరంగులు కాల్యుడెను. హత్తుకును స్విలరుకల్చు ప్రాంతమున లీత్రముగ ఫిరంగులు కాల్యుడెను. రహస్యమున హత్తుకునులకు సమసిరంగులను పరాసువారిని పలుపారులు

తలపడిన పరాసువారు సురక్షితముగా వారిని తరిమి వారిస్థానములకు వెళ్ళింటి వాగమించిరి. పరాసువారు విన్నను చాల కండకములను 800 మందికిమిత్రులను కట్టుకొనిరి. మరల వీర్యుద్ధము హాస్యమైంది మొదలు 1688 మంది శత్రువులు కట్టుబడిరి. జర్మనులలో సేవావ్యయ వివరముగ నున్నదని కట్టుకొనిబడిన జర్మనులెనిమిది మందిరి.

లండను డిసెంబరు 30:—చిన్న చిన్న పోరాటములను ఫిరంగుల యుద్ధమును మొదలుపెట్టిన పరాసువారి కనకూలముగ కే జరిగినది. ఈ యుద్ధములకులను జర్మనులు తమ కండకములను మరాఠులై చేసికొనుటకు వీలు లేకపోయినది.

బ్రిటిషురంగము.

శత్రువుల అసజయములు

లండను డిసెంబరు 29:—జనరలు సర్ డగ్లసు హేగరు గారి శత్రువుల బంపుకొనిరి. 28వ తేదీన శత్రువులు మన విమానముల నొకదాని మట్టదించిరి. వాముల యంత్రములలోను రెండువూర్రు మూప్రజేయచేరెను. గారి మా కిది అధికవ్యయమున కలిగించెకపోయెను. మన విమాన మొకటి కేలపాలయ్యెను.

రాత్రిసమయమునమనవైవిధము అగ్లోయలోనుగర్వండు శత్రుకండకములను చొరకొని వాంబులతో శత్రువులను మట్టదించిరి. శత్రువులకు అసంఖ్యాకములను కట్టుములు కలిగెను. మూప్రజేయములకు శత్రువులను పదిమిమియలై కతనవార వీరు వెనుకకు మరలిరి. మెమెట్టి, మాంపిలకు వదులుండు వివిధ పాధములలోని కండకములనై నీదినమున మరఫిరంగులు కాల్యుడెనది.

గివిషి ప్రాంతమున శత్రువులు రెండుచిన్న మండుగుల ప్రేల్చిరి. మూరై నిమిలకు గాని కండకములకుగాని కట్టుములు కలగలేదు.

లాదెస్సికామునకు దక్షిణమున కాంకయుగనున్నది. ఇచ్చెను పరిధిముల ఉధృతమై కట్టుములను గొండొరులనై తీరమున ఫిరంగుల గాల్చుకొనిరి. ఈమట్టుకు అంకములనై వివరింపబడిన అధికార పుష్కరముగ లేఖమును కలవు.

పర సుదేశ ప్రధానముగ.

లండను డిసెంబరు 28:—మ్యూనుకు—రల్లు కల్చికు పరాసుదేశ ప్రధానముగలి యెవ్ బ్రియాండు గారికి తంజివూరు నందిరి. మనకు ముఖముగ శత్రువుల మట్టముల తొలగకొట్టు సామర్థ్యము కలదని 19వ మంత్రివర్గము యజ్ఞ ప్రవేశపెడిది. మనము వారల మట్టదించి క్రమరీతిని తీసింది వెనుకకు పారదొలగలము. ఈ సంగత్యమున మనకు చాల శ్రమకలిగింది. మనము పొందిన కట్టుముల మూకన సంతకర్మమున ఫలము నీధింపగలదని మంత్రి గారు వివరించిరి.

రుద్యా

జర్మను లోటలి జెందులు.

లండను డిసెంబరు 29:—వెల్ట్రాగారు—వెల్ట్రాఫలములయందు చిన్న చిన్న పోరాటములు జరిగిరి. వీనియందు జర్మనులు ధూర్తిగ నొడిపబడిరి

గ్రీసు

సెనాని కావర్ష మిత్రమందలివారి సేనలు.

లండను డిసెంబరు 29:—సెనాని కావర్ష మిత్రమందలి నైతికములు వాద సమత భూమిపద్ధతుండిన తురుష్కలై నైతికములు భూమిపద్ధతును కచ్చుచున్నది ప్రధానస్థానమునకు విలేఖముకు రూటుకు వార్తాస్థానము వారికి తెలియపరచెను. కాని ఇచ్చట కల్లపు ప్రజేయమున వై ముర్రురంగమునున్న వానికంటే చాల ఎత్తయినది మిత్రమందలివారి సేనలు వర్షాన పడినందు అర్థమును జలసంధిరకు అర్థచల్యునిరితి నున్నది. ఈ నైతికములో సమయభాగమును లంగజరెట్టి కళోకరములు కావూరుచున్నది. వీనినిన్నిటి వాడెండుకొని ఒక పెద్దవిహారంగును లోయకలకు. సెనాని కావర్షములకు పూర్తివిహారంగును లోయకలకు. ఈ పూర్వములన్నిటిపై ఫిరంగులు వెలకొల్పుబడినది. ఉత్తరము:కు ప్రధమబాల్కును యుద్ధమున తురుష్కలైతుది యందు పోరాడినకండక శిథిలములకల్ల ఆ వాటి తాలూకు మండ్లకంచెలు మున్నగునవి కొన్ని పోట్ల చెడిపోయెను. ప్రస్తుతమునది. మిత్రమందలివారి యుద్ధమునది. ప్రాము స్థాండము ప్రజేయములలోకల మన కండకములలో తగను కన్నముగను ఉన్నది. ఈ ప్రాంతమున చారిక క సంబంధమును వెల్లె విషయములు జరిగిరి. వాడెయిలు మున్నగు వాటిని నైతికము భూమిపద్ధతు క్రవిద్విధము మండిరి. వైవిధ్య లండరతి దృఢ నిశ్చయములతో నుండిరి. శత్రువుల శత్రువుల కత్తురా ఎత్తుదు వారివై తురుష్కలైతు అని వార్తములో నీ సైనికులు ఉండిరి

ప్రీతి ప్రకటనలు:—ఈ కళాశాలలోని ఇంటరు మీడియటు 3 - వ గ్రాఫు వారును, బి. ఏ. 4, 5 గ్రాఫులవారును చెన్నపురి జిల్లా విద్యాలయ కుమారిచే ప్రతి సంజ ౪ వలకు ఇంటరుమీడియటు బి. ఏ. 5 లక్షలకు పట్టవచ్చు. ని. క. వ. మొంటు వారు అధికారము నిలిపిరి.

THE GREAT WAR.

Mr. Balfour's Tribute to the Grand Fleet.

COMPULSION NECESSARY FOR SINGLE MEN.

Kaiser's Illness: Operation Necessary.

POSITION AT SALONIKA: REUTERS CORRESPONDENT'S OPTIMISM.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Work of the Grand Fleet. Mr. Balfour's Eulogy.

LONDON, December 29.
Mr. Balfour speaking at the exhibition of the Navy and Army films in London pointed out that a portion of the grand fleet represented was actually engaged in war. Without it the Allies and nations now banded against the tyranny of the Central Powers would be deprived of communication with each other and the outer world. The task hitherto thrown on the fleet had been triumphantly accomplished. The Grand Fleet was the foundation in which everything else rested. Our economic stability not less than our military operations depended on the Grand Fleet. Though silent, it was performing, not merely for the Allies, but for the whole world, the most important part in the drama now being played for the freedom of the world.

Cabinet's Decision not Unanimous.

LONDON, December 30.
The newspapers generally agree that the Cabinet is not unanimous, but it is stated that the minority may accept the decision in order to preserve unity.

Attitude of Labour Party.

In this connection the position of Mr. Henderson is interesting as representative of labour. It is understood that he regarded himself as committed against conscription. Anyhow he will certainly consult his political associates. It is remarked that the Labour Party never bound Mr. Henderson on the question.

Press Statement.

The "Daily Chronicle," referring to those unattested sayso... members of the Cabinet desired further voluntary effort to bring these in, but Lord Derby was strongly averse from this; also Mr. Asquith. The "Chronicle" adds that the total figure comprises many engaged in essential industries, and numerous cases in which the son is the bread winner.

The "Westminster Gazette" says that Mr. Asquith's redemption of his pledge was never doubtful. The only question was that of giving a further chance to Lord Derby's scheme. The paper says that Mr. Lloyd George was strenuously opposed to further delay, and that his belief in the necessity for immediate action largely contributed to the Cabinet's decision, which was unanimously supported by the great majority of Ministers. All questions arising from the decision have been thoroughly explored and the Government claims regarding munitions, exports and finance not forgotten.

The "Times" and the "Daily Mail" also declare that a definite decision was reached at yesterday's Cabinet, that Mr. Asquith's pledge should be redeemed immediately and that the principle of compulsion should be accepted.

The "Daily News" says that the Cabinet identified itself strongly with Mr. Asquith's pledge to married men, and adds that the situation is delicate, but it is hoped that a crisis may be averted.

Compulsion and General Election.

The "Westminster Gazette" says that the number of unattested single men is much greater than was anticipated, amounting to six hundred and fifty thousand. The "Westminster" adds that the decision of Government to apply compulsion immediately will not lead to a break up of the Government on a general election. Possibly one or two Ministers may resign, but it is more likely that Mr. Asquith will convince all his colleagues of the necessity of the step.

Compulsion of Single Men.

The "Morning Post" and "Daily Chronicle" state that Mr. Asquith, at yesterday's Cabinet told his colleagues that he had decided that a measure of compulsion towards single men who had not enlisted was necessary.

A Labour Conference.

Sitting to Discuss Compulsory Service.

LONDON, December 30.
A very important Labour Conference is sitting to-night on Compulsory Military Service. The attendance will be fully representative. Mr. Henderson will report its findings to the Cabinet to-morrow.

British Front.

Enemy Failures and British Successes.

LONDON, December 30.
General Sir Douglas Haig, in an official despatch, says the enemy unsuccessfully attacked one of our aerodromes on the 28th December. Of four machines only two reached their objective and did no damage. One of our aeroplanes was shot down.

A successful enterprise was carried out at night near Armentieres. The enemy's trenches were entered and bombed with good effect. Numerous casualties were inflicted, but our casualties were very slight. After ten minutes the party withdrew.

Our artillery was again effective to-day against the trenches and billets in many places between Mametz and Monchy.

The enemy exploded two small mines near Givenchy doing no damage to troops or trenches.

The day was quiet south of La Bassée Canal. Heavy reciprocal bombardment took place about Ypres.

British Trade.

Abounding Prosperity.

LONDON, December 30.
Trade Union returns show an abounding prosperity in all the principal trades. Average wages are higher, unemployment is less than at any time in industrial history, and it is estimated that there has been a weekly increase of wages of one and quarter million sterling.

France.

Artillery Activity in Belgium and Artois.

LONDON, December 30.
PARIS.—The Communique reports artillery activity on both sides in Belgium and Artois. The French north of the Aisne destroyed machine gun shelters and dispersed the enemy working parties. It also blew up two mines and a German post in Argonne. The battle continues in Vosges. There was a lively cannonade between Fecht and Thur and a very violent cannonade in the region of Hartmannsweilerkopf where the French in spite of violent counter-attacks remained masters of a series of German works between Rehfelden and Hirsstein. In addition to trenches already carried the French captured 300 prisoners since yesterday.

The total prisoners captured since the beginning of the operations is 1688. The German prisoners report that their losses have been considerable.

Good Artillery Work in Champagne.

LONDON, December 30.
PARIS.—The communique reports a minor operation, favourable to the French and also good artillery work in Champagne which has prevented the Germans from repairing their demolished trenches.

French Premier's Optimism.

LAHORE, December 30.
LONDON, December 29th.—M. Briand, the French Premier, has sent a message to the "New York World," stating:—"1915 has demonstrated our ability to check the enemy attacks with comparative ease. We shall hurl him back with frightful punishment when we take the offensive. It has been a year of hard work and organisation. 1916 is bright with the promise that we shall reap the reward of our efforts."—"C. and M. Gazette."

Russia.

Germans Worsted.

LONDON, December 30.
PETROGRAD.—Minor encounters have taken place on the different fronts, in which the Germans were worsted.

Bulgars' Concentration on Frontier.

LAHORE, December 30.
LONDON, December 28th.—An "Exchange" telegram from Rome mentions a despatch from Bukharest to the effect that the Bulgars, believing that a Russian invasion is imminent, have concentrated troops and are digging trenches twelve lines deep along the entire Dobrudja frontier.—"C. and M. Gazette."

Greece.

The Allies at Salonika.

British and Allies' Lines Described.

LONDON, December 30.
Reuter's correspondent with the British headquarters at Salonika says that the British lines remind him of the Turkish lines at Obatalja, "but here the valley is considerably broader, and the hills are higher than those of the Thracian battlefield. The Allies' lines roughly extend in a wide semi-circle from the river Vardar to the Gulf of Orphanos, half of which is naturally defended by Lakes Langaza and Beshik. The whole is surrounded by a broad valley offering no cover, and a girdle of hills guards the approaches to Salonika, on which guns command the length and breadth of the valley. Towards the north are the remains of trenches where the Turks intended to make the last stand in the first Balkan war. Some of their barbed wire entanglements are still intact and have been utilised by us. Our trenches, like those in Flanders and France, are deep and narrow. The region is full of historic interest, and soldiers have developed the collector's spirit, occasionally unearthing coins, statuettes, vases and pottery. I was impressed with the whole-hearted confidence of the men to hold the lines. Indeed they are most eager that the enemy should attempt to advance."

Greek Political Situation.

M. Venezelos on the Allies at Salonika.

LONDON, December 30.
ATHENS.—On the occasion of the name day of M. Venezelos thousands of all classes and representatives of various corporations and diplomatists called to congratulate the ex-Premier. Replying to an address from trade representatives M. Venezelos dwelt on the Bulgarian danger and the importance of the Allies remaining at Salonika.

Greece and Bulgaria.

An Agreement.

LONDON, December 30.
It is now believed that Greece does not object to the Bulgars crossing the frontiers if Salonika is attacked frontally from the Ghevgeli-Doiran line, but does not accede to the Bulgars desire to cross the eastern frontier of Greece. Bulgarian papers state that M. Radoslavoff told the Agrarian leader of the Macedonian campaign that the troops will conserve the positions on the Greek frontier. According to an Athens message from Salonika the Bulgar deserters report prevalence of dysentery and that the whole commissariat is deplorable. — (Pioneer Cable.)

Turkey.

Allied Airman's Feat at Golden Horn.

LAHORE, December 30.
LONDON, December 28th.—According to a Milan despatch from Salonika, an Allied airman bombed and blew up the munitions factory at the Golden Horn, 500 Turks being killed. — "C. and M. Gazette."

Persia.

The Disorder in Persia.

Russian Advance.

LONDON, December 30.
Reuter wires from Teheran that the Russians have occupied Kashan and are marching to Ispahan.

China.

The Revolt in China.

Its Extension Contradicted.

LONDON, December 30.
The Report that Kwangsi had also revolted is contradicted by the following telegram from Reuter's Peking correspondent dated 28th December:—"Reports from Kwangtung and Kwangsi indicate that the authorities remain loyal. A pacification commissioner has been despatched by the Peking Government to Yunnan."

Opened in Peking

A Branch of the Chartered Bank.

LONDON, December 30.
A Luncheon on December 29th to celebrate the opening of the Peking Branch of the Chartered Bank was attended by Sir John Jordan and a representative of Yuanshihkai who sent a message of congratulation.

Belgium.

In Brussels.

AMSTERDAM, December 30.
Sixty-six British subjects, mostly women and children, have arrived at Rosendaal on their way to England. They report that life in Brussels is more rigorous, and foreigners are obliged to report every week, otherwise they are punished with imprisonment or deportation to Germany. An English woman was given three months for disrespect to the Kaiser.

Austria.

Riot at Vienna.

Archduke's Palace Attacked.

LAHORE, December 30.
LONDON, December 28th.—The "Times" publishes a report from Vienna that a crowd armed with pitchforks and axes attacked the palace of the Archduke Stephan, where Christmas festivities were progressing, and protested against the squandering of food. The Police dispersed the crowd.—"C. and M. Gazette."

Australia.

Opinion in Australia.

MELBOURNE, December 30.
The Commonwealth welcomes the Imperial Government's decision on national service, and it is believed that the news will have a most depressing effect on Great Britain's enemies and a very heartening effect on the Allies. The newspapers applaud the decision, as showing Great Britain's inveterate determination to prosecute the war to victory, and say that some of the Dominions will surely follow the Motherland's lead.

Montenegro.

Austrian Attack on Montenegrins.

LONDON, December 30.
A Montenegrin communique says the Austrian forts and fleet bombarded Montenegrin positions near Mount Lovgan. They pounded the Montenegrins for fifteen hours, firing two thousand heavy shells and simultaneously launching determined infantry attacks, which were all repulsed. The Montenegrins had two killed and two wounded. The Austrians lost two thousand in the great fight at Lepontak on the 23rd December, when the King congratulated the troops.

Germany.

The Kaiser's Illness.

LAHORE, December 30.
LONDON, December 29th.—The "Tribune" says:—"The Kaiser remains in bed pending an operation upon his throat."—"C. and M. Gazette."

Suspension of a Newspaper.

LAHORE, December 30.
LONDON, December 29th. An "Exchange" telegram mentions a rumour that the suspension of the "Die Zukunft" was due to the publication of a statement that the Kaiser ordered the pardoning of Miss Cavell.—(C. and M. Gazette.)

German Heartlessness.

LONDON, December 30.
Refugees from Courland speak of the Germans' cruel and heartless administering. All mines are commandeered to work without payment. People are being robbed of everything they possess.

United States.**Rubber Seized on Ford's "Peace Ship."**

LONDON, December 30.
A pitiful anti-climax to Mr. Ford's peace crusade is presented in the Foreign Office announcement that four thousand pounds of rubber consigned to a well-known enemy forwarding agent in Sweden was seized on board the Ford's ship "Oscar 2".

American Anarchists.**Granted Bail.**

LONDON, December 30.
NEW YORK.—Morrett and Taylor (see December 29th) and another accused have been released on a bail of a thousand sterling.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.**War Cable to the Viceroy.
The Position of the War Reviewed.**

DELHI, December 30.
The following telegram dated the 29th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British report exploding a mine causing considerable damage. The enemy showed more than usual artillery activity, but our artillery replied effectively.

The French report general artillery activity and intense artillery activity along the entire front of Hartmannsweilerkopf, where the enemy's attempt to emerge from the trenches was stopped and the French carried some trenches which the enemy had held.

The Russians report that the repulse of a German attempt to approach the trenches west of Riga. Southwest of Abare, Pripet and in Galicia fighting continues in some places of a desperate character.

The Italians report activity of the Italian infantry, obliging the enemy to reveal his positions. Fortification work continues along the front, despite the free use by the enemy of hand bombs and asphyxiating gas.

Plague Mortality.

SIMLA, December 30.

The total plague return in India for the week ending the 25th December showed 4258 seizures with 3186 deaths, distributed as follows: Bombay Presidency 1837 seizures, 1326 deaths. Madras 411 seizures, 273 deaths. Behar and Orissa 237 seizures, 192 deaths. United Provinces 597 seizures, 494 deaths. Mysore State 150 seizures, 117 deaths. Kashmir 23 seizures, 16 deaths.

United Provinces.**The Hindu University.****Ceremony of Laying Foundation.**

BENARES, December 30.

Preparations for the foundation of the Hindu University at Benares are now advanced. Those who have already accepted invitations to attend include in addition to H. E. the Viceroy, four heads of Provinces (Viz. Lord Carmichael, Sir James Meston, Sir Michael O'Dwyer and Sir Edward Galt) and also the Maharajas of Kashmir, Bikanir, Alwar, Kotah, Kishengar, Rewah, Dathid and Benares.

The All-India Christian Conference.

ALLAHABAD, December 30.

At the All-India Christian Conference a resolution was adopted to submit a memorial to H. E. the Maharaja of Mysore praying for the removal of the disabilities under which the community labours specially in connection with the guardianship, custody of minors, succession and inheritance. Representation on the Councils and Local Bodies which was discussed at length and the Conference was of opinion that to satisfy the claims of Indian Christian Community it was desirable that (1) representatives be granted seats on the Imperial and Provincial Legislative Councils at each election, (2) Council rules be so modified as to allow the community separate electorate, (3) a sub-committee consisting of Raja Sir Harnam Singh the Hon'ble Mr. M. S. Das, Rai Sahib A. C. Mukerjee, Professor S. C. Mukerji and Messrs D. R. Nundy, Canon, D. L. Joshi and Mohor be formed to draft a memorial to the Viceroy and Governors of different provinces, representing the unfavourable position of Indian Christian Community in respect of the Imperial and Provincial Councils and District and Municipal Boards. The question of military training was discussed and it was resolved to convey the thanks of the Conference to the Viceroy for according to the community in the Punjab the right of enlistment in British Indian army and to submit that there was a great possibility of volunteer force in the country being greatly strengthened by facilitating the enrolment of members of the community under suitable condition.

Telugu Sammelan at Bombay.**ADDRESS OF WELCOME**

DELIVERED BY

RAO SAHEB MANJI RAJUJI,*Chairman Reception Committee.*

— (c) —

BOMBAY, DECEMBER 30.

LADIES AND GENTLEMEN,

It is with feelings of great joy that I cordially welcome you in this great city on behalf of the Reception Committee. We are greatly indebted to you that at a short notice you kindly accepted our invitation and at a great inconvenience and at the sacrifice of your valuable time and money you took the trouble of attending this gathering. This shows that you are actuated by a common desire of uplifting the Telugu Community and ameliorating their depressed condition. This is the first instance of such a large gathering of Telugus from different parts of the country congregated together with a view to further the cause of the Telugu Community in this Presidency. We, the Telugus of Bombay, therefore, feel proud and happy and our hearts are gladdened at the sight of such a unique assembly.

The idea of convening a gathering of Telugus of different parts was an old one. It was started in 1904 by the late Mr. Ramaya Dharmaji Mamid who exerted himself most to bring about the Telugu Conference but the times and circumstances were not favourable but the question went on drifting until it took a practical form and the outcome of it is to-day's gathering where we have all met. By holding such gatherings we shall be able to develop a strong public opinion and secure a community of interest and purpose.

At the outset I must refer to the mighty struggle that is going on in Europe. Our Government, as you know, have taken a part in this struggle not from motives of aggression but for safe-guarding and protecting the rights of the weak and it is bound to come out victorious at the end. We Indians also have been allowed to take part in the struggle and have gloriously done our duty at the front. A part of that glory, you know of course, belongs to the Telugu community which has sent its hundreds to fight the enemy. We are all thankful to Government for affording us this opportunity to show our loyalty in a practical manner and we all pray to God that the war may be brought to a victorious conclusion at an early date. The Telugu community is bound by special ties to the British Government, for, it is owing to their efforts that the community has reached its present condition of comparative prosperity and it is, therefore, particularly interested in all that concerns the welfare of the British Government.

In this city of Bombay Telugus settled about 250 years ago. The place where we have met to-day is called Kamathipura which was established some 100 years ago. Our people are no doubt industrious and as building contractors many have made a name and acquired fame in erecting beautiful piles of buildings in this city but in point of education we have been lagging behind. Some fifty years ago our leaders were convinced that unless some efforts were made to awaken interest in the Telugu Community and to make them appreciate the value of learning, unless they were made to advance socially and educationally their moral and material condition would not be improved. With this end in view the following institutions were started.

The Telugu 2nd Grade Anglo-Vernacular School.

This was originally a small school started in 1864 by that public spirited man the late Mr. Jaya Ellappa Lingoo with the help and assistance of other leaders of our Community. At present in this school which goes by the name of the Telugu 2nd Grade Anglo-Vernacular school, there are about 300 students who have been receiving education.

Some time after the above school was started, a band of young enthusiastic students started a "Dnyan Vardhak Sabha" which did much in creating interest in the Telugu Community and enlisting the sympathies of the rich. These young men with the help and advice of the late Messrs. Jaya Karadi Lingoo, Venkoo Balaji, Rao Sahab Nagoo Sayaji, Mr. Narsingrao Syahoo Vadnala J. P., Rao Bahadur Yellappa Balaram, Mr. Ramaya Venkaya and others established a library and a girl school. These institutions have been doing useful work. In the girls school there are about 200 pupils. The library was started in 1874 and maintained out of subscriptions paid by each member but, in April 1915 it was thrown open to all free of charge. It must be, however, mentioned here that this much desired reform in making the library free which is now called Telugu Free Library not only to Telugu people but to all without distinction of caste, creed or colour was brought about by the untiring zeal and energy of some of our young workers amongst us. A Reserve Fund of Rs. 15000 was collected and this enabled the promoters of the Library to make it free. In 1898 a free night school was established for the benefit of those who have to work the whole day and who cannot attend a day school. This school is solely maintained through the generosity of our Shet Rajoo Babaji. In this school the boys are supplied with books etc. free of cost.

The Telugu Education Fund.

This fund was started out of the surplus that remained after distributing relief to those Telugu brethren who suffered in the Hyderabad floods in the Nizam district in the year 1908. The fund collected for the relief of sufferers came to about Rs. 9000 and the balance that remained in hand was Rs. 2000 and it was unanimously resolved in a public meeting that this balance should go to form a nucleus of the Telugu Education Fund. This fund is now placed on a permanent footing. It has Rs. 24000 as reserved fund and more than hundred subscribers contribute to it annually Rs. 600.

Lingoojai Education Fund.

The late Lingoojai Rajanna Jaloji Kalewar whose name the fund bears made a Will in which she generously

gave away property worth about Rupees 1,11,000 (one lakh, eleven thousand) for charitable purposes. After her death the Trustees appointed set apart a sum of Rs. 79,000 for education with a view to form suitable scholarships out of the interest to render sufficient help to those deserving students, both male and female, of the Telugu Community who cannot, on account of their poverty, prosecute their studies in schools and colleges. Since 1914 the Trustees have commenced to award scholarships to deserving students of this Presidency out of the interest of this fund.

Malkoo Sayaboo Babil Scholarship.

The late Mr. Malkoo Sayaboo Babil has given Rs. 30,000 by his Will for charitable purposes out of which two scholarships of Rs. 10 each are to be awarded and we hear that these scholarships will be given from the beginning of the next year.

Ladies and Gentlemen, so far I have given you a bird's eye view of the educational activities carried on by us in this great city. It is done not with a view to parade the generosity of our rich persons, but to give you an idea of our progress in educational matters. From the brief sketch I have attempted above you must have seen that we have ample money to help deserving scholars but these scholars, I am sorry to observe, are not many. The reason of this is not far to seek. From times immemorial we were kept in utter ignorance. Except the higher classes we were not allowed to enter a school or to take benefit of education; but since the advent of British Government portals of learning were thrown open to all without distinction of caste or creed. For this we thank our benign Government very much; but I regret to find that our people did not take advantage of this boon conferred upon us. We have grown apathetic and indifferent towards education and unless we continue to put forth efforts to make our people shake off their lethargy and take to learning there will be no substantial progress made by them. For this purpose it is absolutely necessary, that, our leaders should carefully watch the interests of our poor student class when they are in primary and secondary school. If the foundation is not properly laid the superstructure built upon it will be shaky and tottering. It is therefore, proposed to start a hostel where poor students will be given scholarships out of various education funds. Those who are able to pay will be charged very moderately. In this way Telugu students who are likely to come under evil influences of their surroundings will be removed from such influences and their morals will be improved.

For the maintenance of this hostel our Telugu Brethren have promised an adequate sum to cover the expenses for two years.

With these few remarks I again thank you all from the bottom of my heart for responding to our invitation and for attending this large gathering.

The Moslem League Session.

BOMBAY, December 30.

The Eighth Session of the All-India Moslem League commenced its sittings this afternoon in a specially constructed pandal at Marine Lines with accommodation for more than five thousand people. Several Congress delegates also attended, and the distinguished visitors included the Hon'ble Mr. M. B. Chaudhary, Sir P. D. Pattani, Mr. Justice Abdur Rahim, Sir Jamshedji Jijibhai, Lady Tata and others. The ex-Governor of Bushire was also present. Enthusiasm prevailed throughout the proceedings. Punctually to the time the President-elect arrived in the pandal in a procession and was lustily cheered. The proceedings commenced with the Hafiz invoking blessings of the Almighty on their doings. Mr. Abdul Hussein Adamji Pirbhoy, Chairman of the Reception Committee, then read his address of welcome. While he was in the midst of the address Sir S. P. Sinha Mr. D. E. Wacha, Mr. S. N. Bannerjee, Mrs. Annie Besant Pandit Malaviya and other prominent Congress leaders arrived at the meeting and were given a very warm reception. After they had been accommodated on the dais the Chairman of the Reception Committee continued his address, at the conclusion of which the President-elect, Mr. Muzachal Haque, took the chair amid great cheering. Messages of sympathy, including one from Mr. Mahomed Ali, were read. Mr. Mahomed Ali's name and his message were greeted with wild cheering. The telegram read as follows:—Realising the historic nature of this session, but not being in a position to be by your side and with you all, I pray to God to assist you with His wisdom in guiding our deliberations and to fortify us all with the strength of our faith. I trust that coming generations will have cause to bless you and your fellow workers, and that on God's great judgment day we shall not be ashamed to face him and our Prophet. In God's name go forward. God be with you."

Press Opinions.**The "Times of India."**

BOMBAY, December 31.

The Bombay papers this morning express opinions on Mr. Mazharul Haque's speech as President of the Moslem League. After referring to the advisability of holding the conference at this juncture the "Times" says:—If we contrast the reasoned utterances of the men of wide experience who spoke at the National Congress, the Commercial Conference and the Industrial Conference with the address of the President of the Moslem League it is to appreciate the difference between argument and declamation. The picture of India which was presented in this address is one which many whose knowledge of this country is not superficial will fail to recognise. In such circumstances it would be unprofitable to deal with this address in any detail. When the Mahomedans put forward a spokesman who represents the whole community and who approaches the consideration of Indian problems with knowledge and appreciation of the situation we have no doubt that there will be found here as well as with other bodies that have met in Bombay, the common platform on which all who wish to serve India can unite for her common good, agreeing to differ where complete agreement is impossible.

The "Bombay Chronicle."

The "Bombay Chronicle" considers Mr. Haque's speech frank and courageous. It adds "A perusal of Mr. Haque's address is sufficient to reveal the existence of a common platform not only that both can occupy, but that insistently demands common occupation. It is fortunate that the Mahomedans should have found in Mr. Mazharul Haque a spokesman who speaks on their behalf with so much frank-

ness and expresses with a restraint and dignity that is all the more forcible for the simplicity of his language, the position and demands of Mahomedans both as Mahomedans and Indians. Like Sir S. P. Sinha he is agreed that self-government must come steadily but it must come surely and the measure of it immediately attainable is clearly indicated. There is no question of any attempt to merge the League into the Congress as has been alleged by malignant critics. Mr. Haque made it as clear as possible that the necessity for the existence of the League is essential in the interests of Mahomedan community. But there is no reason why the two should not join force wherever possible for the pursuit of common aims, a view which is evidently subscribed to by the whole body of the League with very few exceptions. Thus the events of the past few days possess a significance which cannot be ignored or evaded. We must be prepared for the presentation of a demand which will not be considered views of the educated classes of the country of all communities. It will be a demand which it would be stupid and fatal not to treat with sympathy and respect.

The Indian National Social Conference.

BOMBAY, December 30.

The twenty-ninth Indian National Social Conference was held to-day in the Congress Pandal, Professor Karve presided. The pandal was full with delegates and visitors representing all sections and castes. A special feature of this year's session was the presence of a large number of ladies, about eight hundred in number occupying nearly half the platform and pandal which was kept reserved for them. Among those who took part in the proceedings were the Hon'ble Mr. R. P. Paranjpye, the Hon'ble Mr. Ramanbhai Mahipatram, Professor P. K. Ieland, Mrs. Besant, Mrs. Sarojini Naidu, Mrs. Mathurabai Dravid, Messrs M. R. Jaykar, P. C. Mitter and S. P. Bose. Sir Narayan Chandavarkar, in welcoming the audience laid special stress on the evils of caste system, and advocated intermarriage and intermarriage. The President then delivered his address. After expressing sorrow at the death of Mr. Gokhale and Sir P. M. Mehta resolutions were adopted urging the abolition of the caste system, intercaste marriage, the education of girls, widow remarriage, the raising of the marriageable age of girls to sixteen years, the abolition of the purdah system, the education and training of widows, the elevation of the depressed classes, the protection of minor girls and social purity and condemning the system of indentured labour. After the election of the Secretaries for the next year and a vote of thanks to the President the proceedings terminated.

All-India Temperance Conference.

President's Address.

BOMBAY, December 30.

The Twelfth All-India Temperance Conference met here to-day under the Presidency of the Hon'ble Rai Bahadur Munshi Gokul Prasad, of the United Provinces. The President, addressing, referred to the irreparable loss to the temperance cause in the death of Mr. Gokhale, who was the President of the Poona Temperance Association and took a prominent part in the various activities of the movement. Continuing, he said: "The year will be memorable in the history of temperance by the lead which His Most Gracious Majesty the King-Emperor has taken in the case of total abstinence by prohibiting the use of alcoholic drinks in the Roy household. Our beloved Viceroy has, though in a restricted sense followed the example of His Majesty, and I trust and hope that these prohibitions would continue even after the end of the great war. It has been truly said 'that out of evil cometh good.' After reviewing the temperance work in different provinces the President made the following suggestions:—The Department of Public Instruction should be approached to introduce some lessons about temperance in the readers prescribed for the various schools. Authorities in the different cities and towns should be approached (1) to remove liquor shops from inhabited parts of the cities so as to keep temptation out of the way, (2) to interdict sale of liquor on festivals, and (3) to remove the shops if any near or on a place of public resort, such as bathing ghats, theatres, public parks, etc. Various bodies should take steps to impress on the Government the advisability of (1) allowing the sale of country liquor in sealed bottles only, (2) prohibition as to allowing drinking in liquor shops, (3) further curtailment of hours of sale of intoxicants, (4) establishment of more and Advisory Committees and Licensing Boards, giving wider powers, (5) withdrawal to a larger extent of licensing function from the revenue authorities. Temperance reformers have always held that there could be local option.

Resolutions.

Amongst others, the following resolution was adopted:—That the delegates to the Twelfth All-India Temperance Conference appeal to the Government of India, and all Provincial Governments to show a more practical sympathy with true temperance reform (1) by granting to the local public sentiment great weight and deference, (2) by introducing systematic scientific temperance teaching in all schools, (3) by extending the powers and functions of the existing Advisory Committees and establishing such Committees in the districts and areas, where they have not been formed, (4) by the creation of Licensing Boards in larger cities, (5) by abolition of auction system with proper safeguards so that vested interests may not be created, (6) by the withdrawal to a larger extent of the licensing function from revenue authorities, (7) by insisting on a stricter adherence on part of their officials to the resolutions of the Government aiming at the reduction of liquor consumption, and (8) in view of the declared policy of Government, to reduce the consumption of liquor by adopting measures to reduce both the output of Indian distilleries and importation of foreign liquors by, say, 5 per cent per annum.

Theistic Conference.

BOMBAY, December 30.

Yesterday was the last day of the Theistic Conference. In the morning session several important questions were raised, amongst which was the consideration of the question of the Marriage Act of 1872, but, in view of a pre-occupation of the Government by the present it was decided to postpone this question for the next.

In the afternoon there was a ladies gathering, which was largely attended. Miss Hem Prabha Bose, M.A., of Bethune College, Calcutta, who presided, in the course of a speech made an earnest appeal to ladies to come forward and take part in various public activities—religious, social, political, etc. This was the age of women, she said; no movement could advance unless women worked, hand in hand with men. Among others Lady Chandavarkar, Dr. Miss Nowrungee, Mrs. Ramanbhai, Mrs. Kamat and Mrs. Naravane addressed the meeting.

Bharata Jain Maha Mandal.

BOMBAY, December 30.

At the annual meeting of the Bharat Jain Maha Mandal, held on Thursday there was a large and representative gathering of ladies and gentlemen present, who cheered with enthusiasm when the history of the progress made by the Jain community was being unfolded. Mr. Khesaldas Tullocksey a well-known merchant of Bombay presided. Mukunji J. Mehta, Barrister-at-Law, in a lucid speech welcomed the audience and gave a history of different Jain institutions in Bombay, the work of public utility they were doing and their possibilities in future if sufficient encouragement were forthcoming. The President in the course of a closely argued and compact speech dealt with various matters of interest to the community viz. promotion of social intercourse among sub-castes, organisation of a Jain Educational Conference, necessity of an organisation for developing facilities for the education of the Jain Community, and on the necessity for free and compulsory primary education. The meeting stands adjourned till to-morrow.

At a meeting convened by Mr. B. G. Horniman of Editors and Proprietors of newspapers, Proprietors and Managers of Printing Presses to-day it was resolved to start a Press Association of India and a Committee was appointed to draft constitution for the same. The Committee was empowered to approach H. E. the Viceroy to receive a deputation from the representatives of the Press of India and to work towards bringing about the repeal of the Press Act of 1910.

Sir S. P. Sinha accompanied by Messrs Surendra Nath Bannerjee Bhupendra Nath Basu, D. E. Eacha and others paid a visit to Mr. Dadaboy Naoroji this morning. The Grand Old Man encouraged them to work towards the goal adding as his message "What is good is bound to come."

The Moslem Educational Conference.

POONA, December 30.

At the last two sittings of the Mahomedan Educational Conference, which were shorter than those that preceded it, quite a number of resolutions were passed. Mr. Haji Yusuf Sobani moved that the medium of instruction in all Urdu schools be Urdu, the vernacular of the district being optional. The Hon'ble Moulvi Rafuddin Ahmed moved and Mr. Mahomed Hassan Magha supported the resolution, that an Urdu Training College be established in the Bombay Presidency. Moulvi Abdul Rauf was the proposer of two resolutions, one that an Urdu Normal School be established in Bombay, and the other that the Bombay Government be requested to allow the Legislative Council for Sind to introduce once more the Paisa Cess Bill. Two further resolutions moved by the Hon'ble Rafuddin Ahmed were to the effect that the Poona Camp School be raised to the status of an Urdu High school, and that Mahomedan Educational Inspectors be appointed in each district of this Presidency. In connection with the last named resolution the Hon'ble Sahebzada Aftab Ahmed Khan moved that the attention of the Governments of Bengal, Behar, Central Provinces and Madras be drawn to measures taken by the United Provinces Government for the advancement of Mahomedan education by appointing special educational inspectors. Nawab Ishaq Khan, Honorary Secretary, Aligarh College, explained the nature of the research work being carried on under his supervision into the works of the great Indian poet Amir Khusrau of Delhi, and the sitting concluded with a lecture on the necessity for religious education, delivered by Moulvi Anis Ahmed, B. A. Among the resolutions passed at the following session of the Conference were one requesting the Central Provinces Government to establish Urdu Girls Schools in suitable areas and that Mahomedan teachers be appointed in the Jabulpore Training College, and another that Calcutta Madrasa be raised to the status of a college.

Mr. Yusuf Sobani was at Home at Khandwani Mansion in the evening to all guests and delegates.

At the concluding sessions of the Conference, at night Mr. Abdul Haque, Honorary Secretary, Urdu Literary Section, described the work done during the year, and the Conference passed a vote of thanks to him. The Nizam of Hyderabad for introducing Urdu as the medium of instruction in Hyderabad.

Mr. Justice Abdur Rahim, bringing in the Conference to a close, thanked the delegates who had come to attend it and the members of the Reception Committee, Messrs. Yusuf Sobani, Cassum, Mitha Ebrahim, Haroon Jaffer and the Hon'ble Mr. Rafuddin Ahmed, for all they had done on behalf of it. He also referred to the strenuous exertions and painstaking of the Hon'ble Mr. Aftab Ahmed Khan, Joint Secretary of the All-India Mahomedan Conference.

The Presidential address was often punctuated with applause.

Two resolutions, both moved from the Chair the first expressing grief at the deaths of Moslem leaders, and conveying condolence to the bereaved families, and the second also expressing grief at the deaths of Mr. Gokhale and Sir Pherozshah Mehta, were passed in solemn silence, the whole Assembly standing.

The League then adjourned until to-morrow.

The Anglo-Indian Conference.

BOMBAY, December 30.

A reception was given last night to the President and the delegates of the Anglo-Indian Empire League when Mr. H. A. Payne on behalf of the Bombay Leaguers welcomed them in a neat speech. The Hon'ble Mr. Abbott in a reply surveyed the work of the League. Referring to the part taken by the Anglo-Indians in the present war he said that not less than 8,000 Anglo-Indian and Domiciled Europeans were serving the King and country at the present moment. There was not a single station in India which had not contributed her boys for the defence of the King and country.

The Hon'ble Mr. M. de P. Webb advised them a individual interest in the good work for the Anglo-Indian League was established. He that a further effort would result in attaining objects of the League.

Mr. B. H. Cameron urged the Leaguers to India to take an abiding interest in Boy Scout movement which had it been started 20 years ago would have solved many of their problems to-day.

The Conference began in the morning.

At this morning meeting a message was to the Private Secretary to H. E. the Viceroy expressing thanks to the Almighty for the success of British Arms, and expressing eager readiness Anglo-Indians to make all sacrifices necessary to attain the final victory. They adopted a resolution to found a death Benefit Fund.

Mr. Liotard read a paper on Indians with European names. After a prolonged discussion the following resolutions were adopted: (A) That this Conference is of opinion that the Clerk of denominations should be requested to specify baptismal and marriage registers and certify true race or nationality of the parties concerned. That this Conference is of opinion that if ment grants should be withdrawn from the Colleges and Institutes meant for Anglo-Indians Europeans in such cases where by the admission of Indians with or without European names, the proportion of Indians is exceeded; this Conference is of opinion that the Government as well as railway and other appointments for Anglo-Indians and domiciled Europeans not be filled by appointment of Indians without European names and that every applicant be compelled to prove eligibility before receiving appointment.

Delegates Leave Bombay.

Mr. Sinha Leaves for Calcutta.

BOMBAY, December 30.

The exodus of the Congress delegates from Bombay commenced. Mr. Surendra Nath Banerjee by the Punjab mail for Delhi this evening. President Sir S. P. Sinha, Mr. B. N. Basu and many prominent Congressmen left by the Calcutta mail to-night. Arrangements to give a befitting the President's high honour were made, but late in the day the railway authorities restricted admission to the platform to twenty addition to contingent of Congress volunteers leading Indians who had come to pay their respects. The President had to stay outside the station, the restriction was relaxed before the train. The President was profusely garlanded and so was Basu who addressed a few words of advice to volunteers in thanking them for the services rendered to the delegates. Both were lustily cheered as the train steamed out of the station.

Hindus Entertain Moslems.

Mr. Haque's Patriotic Words.

BOMBAY, December 30.

The Hindu leaders of Bombay organised and participated of their Moslem brethren in an open air entertainment in the grounds adjoining the Congress pandal. The gathering was very large and representative and all leading Hindus had turned up to meet their Mahomedan brethren. The grounds were decorated and a band was in attendance. Sir G. Chandavarkar in welcoming the guests said their Hindu brethren were extending to them the of fellowship. There was on them all. They would march to India's progress. The Hon'ble Mr. Haque in reply said, when he had not known that his life's mission was the union of the two great religions for that end, and he had Moslem brethren had abused him he was glad to find the right spirit. He did not wish to enter into discussion the idea of uniting the two religions, but he was glad to find him when he read the Hindu Philosophy, the grandest. To his Moslem brethren he would ask to read not Moslem history at least, but to be proud to have such brethren. He spoke heartily on behalf of the Moslems for the hospitality and asked them to go united achievement of their object namely the Motherland. In response to a general desire by the gathering Mr. Jinnah addressed a few words. He endorsed all that Mr. Haque had gathered then adjourned to refreshments mixed among each other dispersing at a late hour.

Bail Refused to Rickie.

BOMBAY, December 30.

In connection with the arrest of Rickie the charges previously mentioned by the Barrister, applied for bail urging, being a cripple he was physically handicapped, (2) that there was no tampering with the witnesses and (3) to prejudice the defense in that at every interval Counsel one of the jail officials were present also quoted the granting of bail in the recidivism case. Mr. A. R. Cox, J. P., in said:—The only question I may consider there are or not any reasonable grounds for believing that the accused has the offence with which he is charged. It does not necessarily imply that I has committed the offence. To start a preliminary enquiry in that prejudiced mind would be very absurd. The word 497 C. P. C. indicates that the accused is on bail if the allegations which are unreasonable and absurd, other chance of seeing a case I cannot possibly. Allegations are absurd therefore it follows, refuse the application.

జూబులు

గామ పంచాయితీలు.

పూడివేంకటస్వామిస్వామి పంతులవారు 29-వ తేదీ కేసును ప్రయోగించి తేలికగా చదివారు. యూనియన్ కమిటీ వద్దనున్న గ్రామపంచాయితీ ప్రెసిడెంట్ జి.రెండ్రు మాటలు చెప్పడం వల్ల వాని మాయంబడి వారితో దేశం ద తాలూకాలోని మామిడి కోటపైకి వెళ్ళి వెళ్ళుతూ వాచియందరి గ్రామమునకు వచ్చి వచ్చి ప్రాథమిక గ్రామ పంచాయితీ కమిటీ ఎన్నికయింది. వీరి కార్యకర్తలు తమ సేవలను తేలికగా చదివారు. ముగిసిన పూర్తిగా కేసును చదివారు. కమిటీల కార్యకర్తలు, తాలూకాలోని ప్రెసిడెంట్ గ్రామపంచాయితీ కమిటీ సభ్యులు, వీరిందలి కమిటీ గ్రామపంచాయితీల వాడలిపోయి యుండును. 'యూనియన్' యూనియన్లకు ప్రస్తుతమేర్పాటు రాష్ట్రం దీనిని కేటించెదను. ఇంటిపన్ను వేస్తామన్నట్లు ప్రకటించి అసమానమైన యూనియన్లను గానవేల్చుచు, వారికి మరల సమర్థతలో జరిగే ప్రతి కేసును, దేశభిక్షులై వేసేవలెందరినా లిఖించి వారు సామాన్యంగా దేశవార, బందరు పట్టణములను గొప్పగొప్పవానిగ తలచును. అక్కడి లిఖించి వారు నామమును కి యున్నాను. బి.ఎ. లని లిఖించి, వాళ్ళు ముగిసిన లని వివరములను జాబితా చేయవలసింది కన్నారమునున్నాడు.

ఈయనగారు వీరిమీదికి కేంద్రకర్తలను కూడ సభించి వారు. 29 వ తేదీ సభ్యులనుండి కృష్ణానదిలో చురుకుడి. ఎక్కడ జరుగుచున్నో ఎరికెడకీ కూడి వారు తీర్మానమును చేయుచున్నమాటలు. తరువాత ఎక్కడను అక్కడనే చచ్చుచున్నాడు. గరికలు భాషాకోవిదులు మాతృకే వాడుకభాషలను ధర్మాశాస్త్రములతో తమసోదరులు పడి కొట్టుకొనుచున్నాడని నేయగారు. నాయకుల పీఠించుకొను వారిని పురు సార్థకముచేసికొనుటకు జాసామాన్యము కోరుచు, పల్లెటూళ్ళలో పని పొందించిందిగాని ప్రయోజనము.

కోల వెన్ను వాసి.

రు ము లక.

కొంతమంది యొక్క కృష్ణానదిలో భాగమును కట్టికట్టి దీనివారు ముం దొక బాబు వాగిరి. వ్యాస లేఖ సంఘములారై కొంతమంది మోపిరి. తమలు గావు. ముగారు పడి దీ సభ్యులను ముగిసిన ముగిసిన తిగి కొంతమంది గా గామములవారికి దైవసామును. ఈయన పరిమితలేని దక్షములు గురియుటచే పొంగి యెరిమితి వస్తువు సంభవించినది. కొల్లేటి ముగిసిన తిగు సాయముచేయుట కేక ప్రయత్నము చేసింది గాని వారి రద్దవుతు కాబోలు, ఏ తుపక్కులియేమియు సంభవము కాలేదు. ప్రితి ముగిసిన పరిమితంబు తీర్మానములు చేయుచున్నామని మేమియు గానరాదు. ప్రస్తుతమున రాష్ట్ర వ్యాప్తములను ఎగ్జిక్యూటివు యున్నాను, గి.వి.ఎ. మెంట్లు వారు పరిశీలన చేయ జాలని కాలము సంభవమైనది. గానన నీవేడిలు రాకముందును వచ్చినవియ్యి వ్యాప్తం చేయ పర్యాయము ముచ్చటించితిని. ముగిసిన పరిమితంబు చేయియు; బీద గ్రామములను సంభవము ముగిసినది, కొద్ది నీటి వన పరిశీలన పాగు కావచ్చు, కొల్లేటినిటనే కేంద్ర ప్రయోజనములను దాదాపు సాగుకు వా కాని, క్రమముననే గానన ముగిసినది. కైక శ్రమ యకరమునకు అయి వచ్చు కొనన యెడల, కేంద్ర

కాల్యలను క్రింద తూములు (అందరు టక్కులు) కట్టించెద మనియు, వానివలన చాల ప్రజేక్షము పొనుపనునదియు, రయి తులకు కెప్పిరిట వా రేమియాలోచించినది తెలియ జాలదు. ప్రితికల్పమును విశేషమైన నొందుటకుబడులు, ఒకపర్యాయము కొంచెము వ్యయపరచుట ప్రేమస్ఫూర్తిని ప్రాయశఃక సరము గవర్న మెంటువారే చేయవలయునని యూరభిక్షులకు సా వ్యాపకతీర్మానములకు తమలు పెరచేరాలవు. ఈయన చాల వస్తువు సంభవించినను సంభవించవచ్చును. పెద్దకాల్యల మధ్య ముగిసినవీరిని వెలువరచిన, ముగిసినవీరికి నూడ విశ్రాంతి కల్పించును, ప్రిస్తుతము సంభవమగుచున్న ముగిసిన తీర్మానములను ఎగ్జిక్యూటివుయొజునవారు వెలివిచ్చిరి. కాబట్టి, ఈవిషయమును కడుశ్రద్ధతో వాలోచించ గోరుచున్నాను.

ఇకను, జిల్లాసంఘము వారెక్కడును వరదసమయమున రాతేదనుమాటనుజమే. ఆకాలమున వారు తాలూకాలోనివారు అందుటచే వెళ్ళజాలవలెనని. సంచారకార్యద్యోగా రిపోర్టుల మీద గ్రామాంతరముననుండి. ఇదియునుగాక, ఎగ్జిక్యూటివు సమ ప్రయోజనముగానగు. జిల్లాపరిషత్తు తాముజాచితి మనియు, వస్తువు నిజమనియు, వెలివిచ్చివచ్చును, వారిసాక్ష్యముకంటే మేల ప్రయోజనముండవలయు. నేనుజేయలేని కృషి చేసియున్నాను. ఇంకను జేయవలయున్నాను గాని, బాడ పడు లాభగా వెలునే కలగవలెనన్న ప్రయత్నంబున కేసు తప్ప మరెయ్యిటిగానరాదు. ఈవిషయమున గవర్న మెంటు ఆశీర్వాదములతో ముగిసినవీరిని సామెనరింగ, ఆకాలము గాను చంద్రాపువంతులవారు, ప్రయత్నించెదరు. విశ్రాంతి ముగిసిన నేక పనులు ఆగిపోయినవి. యద్ధ మెటటునో జరుగుచున్న వాని ఫలితములను ప్రతి మనకు విస్తృతముగ కనుబడుచున్నది.

వేముని వెంకటస్వామిస్వామి.

కైకటరి.

29 వ అఖిలభారత కాయస్తమహాసభ.

లాహారులో దయాలుసింగు కళాకాలా మందిరమున 29 వ తేదీ సమావేశమైనది. వీరికి వైది అధ్యక్షుడును ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడును సంఘసభ్యులును ప్రముఖులును ఆసీనులైరి. వంశకర్తయును చిత్రకవుని లోలునొల్ల వారాధించుట వారిపర్యాయముగా వారమైయున్నది కాని ఈసంవత్సరముది మానివేయబడింది. దిద్దా ప్రసాదరావు మార్యవారాయణ గారు ప్రార్థన మొనరించినవిమ్మట ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు జేకభాషలో స్వాగత మొసంగెను. ఈ మహాసభములందరు సీతర్పిరినిచుట సమావేశమగుటచే ప్రజేక్షలై లాహారు ముగిసిన పుణ్యక్షేత్రమైనది. సంఘము యొక్క విశ్వర్యాభివృద్ధి నిబట్టియు, వ్యక్తుల యొక్కర్యముగూడ కలగగలదు. కాయస్తము ప్రాచీనకాలమున సంస్కృతమునందును పార్శ్వ భాషయందును చాల పొండిత్యమును గడించియుండిరి. సంఘమున విద్య వ్యాపించునలెను. పరిశీలనలు వాణిజ్యమును పెరుగవలెను. అట్లు వెలిగిననీగాని నిరుద్యోగ బాధ నివారణముకాదు. కాయస్తము బహుకాలమునుండి వజ్ర యాభిమానులుగా నున్నారు. కాన ప్రస్తుత కాలము వారు పూర్వమునాగల సనసరిపరలెనని గోరెదను. అని ఆశానుడివెను. విమ్మట కారదాచణమిత్రగారు దేవరూపాక్షాత్తు జడ్డిగా నియమించబడిన రాయబహదూరు బ్యాలాప్రసాదుగారి సభ్యత్వముగ నుండ గోరెదనని తీర్మానము ను ప పా దించిరి. ఈ సభ దిక్కలో జరుగబడ వలసి యుండెనుగాని తూర్పు బంగాళమున కాలకము పట్టుటచే నచటజరుప వీలులేకపోయినది. అని ఆశానుడినిరి. డాక్టరు రహీతుసింగుగారు (అలహాబాదు) ఈతీర్మానము ననుమరించిరి. విమ్మట సభ్యత్వము లపర్యవించిరి. "ఇప్పుడు మహాస్వామియు జరుగుచుండుటచే తిక్కిన కార్యములకన్న నదియే ఎల్లవారి వాకర్షించుచున్నది. జర్మను సామ్రాజ్యవ్యతిరేకములను ఎల్ల వారు నుచితసేర చేయుననియున్నది. పౌరీచికాలమునందు లాహారునగరము విశ్వర్యభరితమై యుండెను. ప్రస్తుతము కాయస్తము దుర్బలకరిగలగలనున్నాడు. స్త్రీలు విద్యావిహీనలుగా నున్నారు. సాంఘిక మూఢాచారములు ఆటంకములగ నున్నవి. ఈ మహాసభలన సంఘమువారిలో మార్పులకలగక పోలేదు. వెలక సత్వేంద్రసింగుగారు పాశ్చాత్యజేతముల కేగియుండుటచే నపుడు దేవరు సంయుక్తపరకాలలోని యువకులు చాలమంది పాశ్చాత్యజేతములకు వెళ్ళినవచ్చుచున్నా

రు. వారివందరి సంఘమువారు మరల సంఘమున చేర్చుకొనట కెట్టి యభ్యంతరమును కలిగింపలేదు. స్త్రీలు విద్యావిహీన లగుటచే సంస్కరణ ప్రయత్నములు ముగిసిన సాగుటలేదు. స్త్రీలలో విద్య వ్యాపించ చేయునంద సంస్కరణ ప్రయత్నముచేయుట గురము. బుడికవేయకను గట్టినచంద మగును. ఉయ్యెలమూపు వాస్తవే విశ్వపరచాలా సమర్థమైయున్నది. ఘోషాభివృద్ధి చాలవలెనైనది. దీనిని వెంటనే తొలగింపవలెను. దేవరూపాక్షాత్తు పాఠశాలలనును గూడ రాష్ట్రీయులు బహుమతిగానక చాల వెలుకబడి యున్నాడు. బాంధవులు లిఖించుచు విస్తృతమున వేండిచేయుటగొరద శుల్క మూలము మహారాధులు. కాయస్తములందరూ యలము దంకిటను పాఠశాలలను సంఘమువారు విస్తారముగ నేర్పువలెను. అలహాబాదులో ముగ్ధి కాల్ ప్రసాదుగారి కళాపాఠశాల నేర్పరిది. కాన కాయస్తములందును నల్ల పనిచేరులెను. సభ్యులుగూడ కాయస్తము చాల గౌరవమునందురి రాజా సీతలగారు గూడ 18 వ తేదీపక్షమున అంగ దొరలెనువారి పక్షమున పోయివలిపిరి. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున ప్రజాతి చరిత్ర గా సొసంగిన వాగ్దానము జరుపబడుగాని"యని అధ్యక్షులునుడిచిరి.

భారతజైన మహామండలి వార్షికసభ.

ఈ నెల 30 వ తేదీన ఈసభ జరిగినది. చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును సభకు వచ్చిరి. జైన సంఘాభివృద్ధి చరిత్రయు వినిపింపబడినపు డధికారమును విదితయయ్యెను. బొంబాయిలో ముప్రసిద్ధ వజ్రస్వంగపు డగు ఖుల్లాసు తుల్లాశ్వేగా ధ్యక్షుల వహించిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు వారిష్టరు ముగిసె. జే. మెకాతాగారు స్వాగత మొసంగి బొంబాయిలోని వివిధ జైన సంఘములు చేయుచున్న ప్రజాసేవను నివేదించిరి. సంఘాభివృద్ధికి పాఠశాలల నేర్పరుచుట సంఘములోని వివిధ కాలలో భోజనప్రతిభోజనములను నివాహములను జరుపుట జైన విద్యాయహాసభ నేర్పరుచుట నిర్వహించి విద్యావిధానము నేర్పరుచుట మున్నగు విషయము లకసరసని నూచించుచు అధ్యక్షులు లుపర్యవించిరి. ఈ సభ నేడు (31.12.15) మరల సమావేశ మగును.

అమృతాంజనము

అన్ని నావులకు పరమామృతము

వక్రవి డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0. తలనొప్పులనున్నును, వాయువుబోట్ల బోగొట్టును చార్వపుకొప్పుల బారదోలును. పోట్ల బోగొట్టును వన మూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. సునాసన గలిగియుండును. ప్రతిభాబలముండదగిన చౌకయైన వైద్యసహాయము. అమృతాంజనముదీపో, మదరాసు.

నల సంవత్సరాది సంచిక

నల సంవత్సరాది సంచికయందు ఆంధ్రదేశమునందు భాషాభ్యుదయమునకు, విద్యావ్యాప్తమునకు, దేశాభ్యుదయమునకును పరిశ్రమచున్న సంస్థాపనల వృత్తాంతమును ప్రచురించుచున్న నల సంవత్సరము ప్రచురింపబడుచు గాని నీక్రింది విషయముల నాయాసంస్థాపనల కార్యదర్శులు సదయహృదయమునై వ్రాసి వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థితులు:—

1. మండలసభల, మండలసభాసమావేశము: వృత్తాంతము.
 2. తాలూకా సభల వృత్తాంతము.
 3. గ్రంథముండలుల వృత్తాంతము.
 4. పుస్తక భాండాగారముల వృత్తాంతము.
 5. శతనమందిరముల వృత్తాంతము.
 6. వ్యాయామక్రమిస్తాపనల వృత్తాంతము.
 7. స్త్రీసమాజముల వృత్తాంతము.
 8. వరపతిసంఘముల వ్యాపకము.
 9. ఇతర సభాపనల చరిత్రము.
- దేశభాగధర్మ సాదంభావముతో నీ పమునుగమనిం చుటకు ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు

THE HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and all-known Caterers.

Book your orders for Xmas & New year Cakes early; for Decorations and Ornaments special this Year

Xmas toys and Fancy Boxes for presentation a for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

FOR XMAS AND NEW YEAR

FRUITS—Apples, Coorg oranges, Spanish and Black grapes, Peaches, Pomegranates etc. of Superior quality

VEGETABLES—Fresh English Vegetables.

FLOWERS—Cut Flowers, Bouquets.

Garlands for Presentation.

Also English Vegetable and Flower Seeds

Fruits, Plants Etc.

Price List And Catalogue With Illustrations on Application.

N. RUDRAPPA & SON,

LAL BAGH ROAD, BANGALORE.

మహామహాపాద్యాయ బ్రహ్మశ్రీ

కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు

ప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాసముకు వ్రాసికొనవలెను.

ప్రకటికము	2-0-0
కొండ మాహాత్మ్యము	0-0-0
చాచల యాత్ర	0-0-0
రామరి వర్ణనము	0-0-0
శ్రీ దీక్షితచరిత్రము	0-0-0
శుభవిజయ వ్యాఖ్యానము	0-0-0

కొక్కొండ కుమారనరసింహం, రాజమహేంద్రవరము.

Wanted

కానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను

అయందు మెకానికల్ ఇంజనీయరింగున, వర్క్ షాప్ వసులను జూచుటకును

కల్ ఇంజనీయరు కావలెను. తమ యోగ్యతలను తెలియపర్చుచు ప్రికాసి

కు దరఖాస్తులు పంపవలెను.

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మచిలీపట్నం.

సవతి విద్యానిలయము-బాపట్ల

జావద సెకండరీ పరీక్ష పాస్ అయి ప్రైవేటునింగు

యోగ్యుని యొక్క యుక్తమైన మెట్రిక్యులేషన్

నింగుపాస్ అయిన మరెయొక్క యుక్తమైన పాఠశాలకు

యోగ్యుని కావలసియున్నాడు. అట్టివారెవరైనను

తమ దరఖాస్తులను ఈ క్రింద సంకేతముతోనవారికి

తప్పక అభ్యంతరముగా తమ దరఖాస్తులను పంప వేరు

ము. ఈ మెంత తేదెనను గోరునది దరఖాస్తుల

మునది.

చో. సీతమ్మ.

“శబ్దకౌముది”

అను నకారాది ఆంధ్రనిఘంటువు. ఇది శబ్దలక్ష్మి ఇముడెం గలది. ఇట్టిది కే తెక్కదనలేదు. కావున అపూర్వమైనది. తెల మిక్కిలి సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి ౧ కి తెల రు. ౧. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. వలయువా రిట్లు వ్రాయుడు యన్. వి. రంగాచార్యులు, 88, వందామాత్రియప్పన్ పిథి, చెన్నపురి.

DIRECT IMPORTERS.

అనేక వి.వి. కంపెనీలవారు హెచ్చుధరలకు ప్రకటిం చియున్న యీ దిగువ వివరించిన శబ్దకౌముదులు మిక్కిలి తక్కువ ధరలకు విక్రయింపబడును. రు. అ. 1 సింఘం రాస్కాపు 1-14-0 2 బెనులీవరు 2-4-0 3 డిటో క్స్ ట్రైపు 2-8-0 4 రైల్వే రెగ్యులేటరు 2-10-0 5 మనికట్టు చిన్న X డియారం పోలతో సహా 4-8-0 6 డిటో కెండిడి 6-0-0

చిరునామా:—గౌతా, అండుకో 6, రత్నంబజారు కోడ్డు, ఉత్తరములు: 87, ఆదియప్ప నాయకపిథి, మదరాసు.

మోటారుబండి నడపుట

మోటారుబండ్లను అతిసులభముగా నడుపునిపులతను సం పూర్ణముగ నేర్చుకొన గోరువారు మాకు తెలుపవలయును.

డి. మోటారు హైరింగు కంపెనీ, [టెలిఫోన్ నెం 688.] 131, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

బెంగళూరు సామిల్సు, టింబరు డిపో.

మేలైన పేజీకర్, హాస్సు, నల్లమద్ది, బెజ్ పేజీకుం గలు, మైసూరునందు విక్రయమునకు దొరుకును. కావలసినచో.

బెంగళూరు సామిల్సు.

బెంగళూరు సిటి. అనిగాని.

ఏజెంట్లు:— అడ్డాహాటి కాసింపోటు, దొడ్డపేట మైసూరు సిటి:— అనిగాని. వ్రాయుడు.

మంచినడయును! నేనవేళు ఖర్చుపడినది!! తెనుక దొరికవు!!!

ఈసంఘటన కొనవారికి, పంచ1-కి అత్తలారాబతును కోర్కెని కోడంద్రావ్రాపము అను గ్రంథముకటి ఇశాను.

మేలైన జపాన్ పట్టుపంచలు.

అనేకసంఘటన ఖర్చుపడినందున ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము.

వాచకులారా! కృంగారమున్ను నాగరికతయున్న గల మేలైన అసల్

పట్టుపంచలు వండుగదినులు అసంద ముగోరకు తెప్పించి విక్రయించినదిపో

గా మిగత కొద్ది వంచెలు మాత్రమె యున్నవి. ఇందులో ఎరువు, వచ్చు,

ఆకువచ్చు, కోనా, మేనువర్షం, ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాసు నీయమైనవి, త్వరపడుడు.

5 క్లాసునదివిన్ని 2 క్లాసునది తెచ్చుగల పట్టుపంచ 1 కి 2-0-0

వంచ 1 కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0

డిటో రెండువంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇశాం.

జపాన్ సిల్కు వేర్ శాస్, 6 వేంకటేశమేస్త్రిపిథి, సామకాకపేట, మదరాసు.

పెరకను వై ఆఫ్ కాడ్లివరువక్ స్ట్రాప్

అహమతో గూడినది. పోలి పోయినట్టియో, బలహీను లగునట్లే యు జనులకు యాధా బలమొసంగు గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును గలిగించును. మందు యెండి లలో సయితము తృప్తికరముగ బడి చేయగలదు.

సన్నతకు, పొండు, కువ

ధీనులకు వాగొనర్చగల చక్క యాషధము.

అన్ని వండుల మావులలో విక్రయించబడును.

స్త్రీలపాట రామాయణము

శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణల ప్రణీతము.

వినుటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి అసందకరముగానుండు 200 పేజీలుగల గ్రంథము—తెల పుస్తకము 1 కి, తపాలా ఖరీదీ సహా ఒక రూపాయ పది పుస్తకములు ఒకేసారి కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము. పుస్తకములు దొరకెడు స్థలము.

శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ, శ్రీరామలిలాసము, రాజమండ్రి.

మన శత్రువులు.

ఇండు పొగచుట్టు, సిగరెట్టు, కల్లు, సారాయము, కాఫీ, టీ, నల్లమందు, మొదలగు అన్ని దురభ్యాసములను గూర్చి వ్రాయబడినది. బాహరకు బోధించుటకు వీలగునట్లు 82 పాఠములుగా విభజింపబడినది. 0-5-0

గౌతమబుద్ధుడు వెల 0-4-0

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదివఱ కెవరును తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథముందు విమానముల నిర్మాణము, అది ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానములపటములు చాలకలవు. తెల 0-8-0

చాలపర్తి రామమూర్తిగారు.

టీచరు-మిషనరీ కాలేజీ, గుంటూరు

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు సరపటుత్వము కారణములు రక్త పుష్టికి

మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహి రంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్రి

యత్నమువలన గలుగును. వ్యభిచారము, నుఖ రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతిలేకుండుట

యు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును.

అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబు శెట్టిపిథి, మదరాసు.

క్రుకంవెనివారి

తిరుగుడు

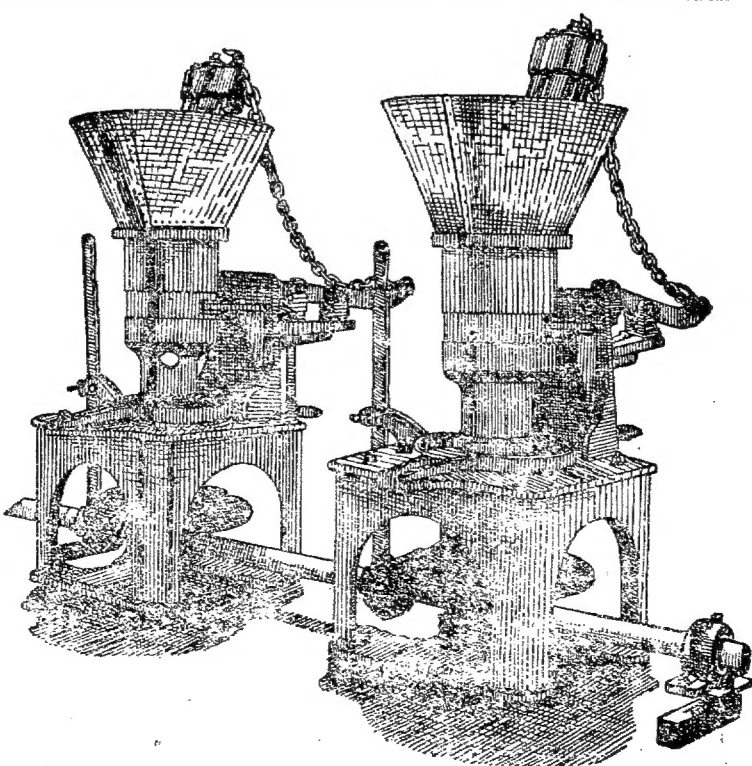
రకముల విత్తనములకు

వగురితిని తయారు

యబడియున్నది.

పయోగకరముగా పనిజేయును.

హైవ్ ఫౌండరీ లేక

నూనెదీయు

యంత్రములు.

శక్తులను, ధరలను, గురించి

వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

దీనిని నడుపుటకు

2½ బి. హెచ్. పి. (B. H. P.) చాలును.

బ్రాడ్వే, మదరాసు.

